

Rujan / Listopad 2026

Svezak 108, Broj 5

Glasnik Kristovog Kraljevstva

Knjiga Mudrih Izreka

Čuvanje Srca • Prihvatanje Ukora

Mudrost za Čuvanje Srca • Blage Riječi u Grubom Svijetu

Mudri Uče od Mudrih • Važnost Samokontrole

Dopuštanje Bogu da Upravlja Našim Koracima

Glasnik

Kristovog Kraljevstva

Ovaj časopis svake godine donosi mnoge stranice duhovnog štiva s raznim biblijskim temama. Svaki broj također navodi listu mnogih Biblijskih kongresa i konferencija na kojima ćeš naći Kršćansko zajedništvo. U svakom broju imamo i rubrike Vijesti i Pogledi na svijet (tekući događaji), Danas u Proročanstvu, i informacije o djelovanju Pastoralnog Biblijskog instituta. Pastoralni Biblijski institut objavljuje ovaj časopis dvomjesečno.

Informacije za kontakt

Pastoralni Biblijski Institut
16861 East Malta Drive
Fountain Hills, AZ 85268

pbiherald@gmail.com
www.Heraldmag.org

Urednički odbor

Urednički odbor od petorice koji nadgleda ovaj časopis, od kojih najmanje tri odobravaju objavljivanje svakog članka koji se pojavljuje na stranicama ovog časopisa. Premda su odgovorni za svaki objavljeni članak, odbor ne jamči za svaki izraz koji se u njima nalazi. Sadašnji urednici su: Len Griebs, Todd Alexander, Micah Hess, David Rice, i Tom Ruggirello.

Odbor i urednici slažu se da vrijednost ovog časopisa ovisi o tome da li su suradnici bili slobodni izraziti svoje misli, pod uvjetom da su općenito u skladu sa karakteristikom i svrhom naše povelje za širenje Biblijskih istina. Godišnja pretplata na ovaj časopis diljem svijeta je 50 HRK, ili besplatno na pisani zahtijev.

Ovaj časopis i njegova misija

Ovlašten poveljom 1918, Pastoralni Biblijski institut, Inc., bio je osnovan za promicanje Kršćanske spoznaje. Njegov časopis, Glasnik Kristovog Kraljevstva, čvrsto zastupa jedini pravi temelj Kršćanske nade koji je sada općenito odbačen — otkupljenje kroz dragocjenu krv (1 Pet. 1:19). „čovjeka Krista Isusa, koji sebe dade kao otkup [odgovarajuća cijena, zamjena] za sve“ (1 Tim. 2:6). Gradeći na ovom sigurnom temelju zlatom, srebrom, i dragim kamenjem Riječi Božje (1 Kor. 3:11-15, 2 Pet. 1:5-11) njegova je daljnja misija „otkrivati svima kako se ostvaruje otajstvo od vjekova sakriveno u Bogu koji je sve stvorio, a sada se po Crkvi objavljuje Poglavarstvima i Vlastima na nebu mnogolika Božja mudrost“ (Efež. 3:5-10).

Oslobođen je utjecaja bilo koje partije, sekte ili ljudskih učenja, dok sve više i više nastoji dovesti svaki svoj iskaz u najveću podložnost volji Božjoj u Kristu, kako je izražena u Bibliji. Slobodan je dakle objaviti odvažno sve što je Gospodin izrekao — u skladu sa Božanskom mudrošću koja nam je dana da razumijemo. Njegov stav nije dogmatičan, nego uvjeren; jer znamo s čime je to potvrđeno, naime sa sigurnim Božjim obećanjima. Smatramo ga nečim pouzdanim što se može koristiti u njegovoj službi; stoga naše odluke u odnosu na ono što se može ili ne može pojaviti na njegovim stranicama moraju biti u skladu s našom prosudbom njegove volje, učenjima njegove Riječi, za izgrađivanje njegovog naroda u milosti i spoznaji. Mi ne samo da pozivamo, mi potičemo naše čitatelje da dokažu sve njegove iskaze sa nepogrešivom Riječi, na koju se stalno pozivamo kako bi olakšali takvo ispitivanje.

Za nas Biblija jasno uči

DA JE CRKVA „HRAM“ ŽIVOG BOGA — njegova „građevina“ čija gradnja traje cijelo Evanđeosko doba — od kad je Krist postao Otkupitelj svijeta i „glavni kamen“ ovog hrama kroz kojega će kad bude završen Božji blagoslovi doći svim narodima i oni će imati pristup Njemu (1 Kor. 3:16,17, Ef. 2:20-22, 1 Moj. 28:14, Gal. 3:29).

DA SE U MEĐUVREMENU NASTAVLJA KLESANJE, OBLIKOVANJE I POLIRANJE posvećenih vjernika u Kristovo djelo pomirenja, i kada posljednji od tog „živog kamenja“, „izabranog i dragocjenog“ bude bio spreman, Veliki Graditelj će ih sve dovesti k sebi kroz prvo uskrsnuće; i hram će biti ispunjen slavom i biti će mjesto sastajanja Boga i ljudi tijekom Milenija (Otkr. 15:5-8).

DA JE TEMELJ NADE ZA CRKVU I SVIJET zasnovan na činjenici da je Isus Krist, milošću Božjom, okusio smrt za svakoga, „otkupnina za sve“ i da će on biti „istinita svjetlost, koja obasjava svakoga čovjeka i koja dolazi na svijet“ u određeno vrijeme (Hebr. 2:9, Ivan 1:9, 1 Tim. 2:5,6).

DA JE NADA CRKVE da će biti poput svog Gospodina, „vidjeti ga kakav doista jest“, biti „sudionikom božanske prirode“, i imati udjela u njegovoj slavi kao sunasljednici (1 Ivan 3:2, Ivan 17:24, Rim. 8:17, 2 Pet. 1:4).

DA JE SADAŠNJI ZADATAK CRKVE usavršavanje svetaca za buduće djelo službe; razvijanje u sebi svake milosti; biti Božji svjedok svijetu; i pripremiti se da budu kraljevi i svećenici u sljedećem dobu (Ef. 4:12, Mat. 24:14, Otkr. 1:6, 20:6).

DA JE NADA ZA SVIJET milenijsko kraljevstvo u kojemu će svi dobiti priliku biti blagoslovljeni sa spoznajom i svim drugim — vraćanje svega onog što je Adam izgubio, svima koji to prihvate i koji budu bili poslušni, iz ruku njihovog Otkupitelja i njegove proslavljene Crkve — dok će svi nepopravljivi biti zauvijek uništeni (Djela 3:19-23, Iza. 35).

U Početku

Knjiga Mudrih izreka (Izreka) sadrži mnogo mudrosti primjenjive na rast Novog stvorenja. Izvanredan uvid dolazi iz Mudrih izreka 4:23, koje opominju čitatelja: “Iznad svega, čuvaj svoje srce, jer iz njega izvire sve što činiš” (prema eng. prijevodu NIV). Ovo izdanje razmatra sedam izreka koje nam pomažu bolje razumjeti kako kršćanin može čuvati svoje srce, pokazujući kako se ono može zaštititi, disciplinirati i potpunije oblikovati prema Božjoj volji.

Čuvanje Srca postavlja temelje ispitujući Izreke 4:23 i biblijsko značenje “srca”. Ono razmatra srce kao sjedište naklonosti, središte volje i srž identiteta. Članak pokazuje da čuvanje srca uključuje više od vanjskog ponašanja; zahtijeva dovođenje naših naklonosti, volje i identiteta pod Božju vladavinu i preobražavajuće Kristovo djelo.

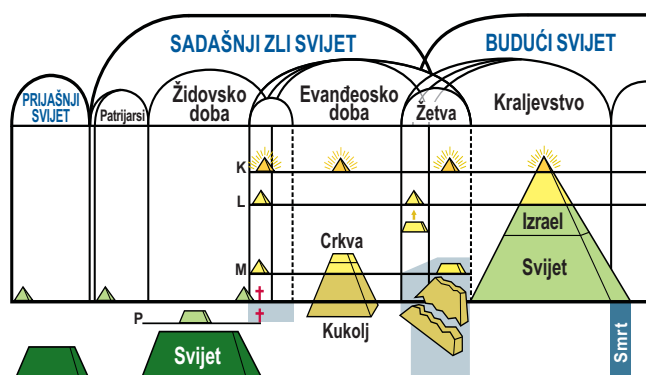
Prihvatanje Ukora ispituje Izreke 9:8 i suprotstavljene reakcije na ispravak koje pokazuju podrugljivac i mudrac. Pokazuje da je jedan važan način čuvanja srca ostati ponizan, spreman učiti i voljan primiti ukor. Kada se primi u duhu mudrosti, ispravak postaje blagoslov koji pomaže u očuvanju srca u pravednosti.

Mudrost za Čuvanje Srca ispituje Izreke 12:10 i pokazuje da milosrđe mora biti vođeno Božjom pravednošću. Ono što se čini suosjećajnim može biti duhovno štetno kada opravdava grijeh, izbjegava prijeko potreban ispravak ili štiti tijelo od istine. Istinsko milosrđe teži pokajanju, iscjeljenju i obnovi.

Blage Riječi u Grubom Svijetu oslanja se na

SLIKOVNI PRIKAZ VJEKOVA

Od izgubljenog do ponovno uspostavljenog Raja

Knjiga Mudrih Izreka
Rujan / Listopad 2026
Svezak 108, Broj 5

- 4 Čuvanje Srca
- 8 Prihvatanje Ukora
- 12 Mudrost za Čuvanje Srca
- 16 Blage Riječi u Grubom Svijetu
- 19 Mudri Uče od Mudrih
- 22 Važnost Samokontrole
- 26 Dopuštanje Bogu da Upravlja Našim Koracima

Izreke 15:1-2 kako bi pokazao na koji način naše riječi otkrivaju stanje srca. Čuvanje srca uključuje upravljanje jezikom, govorenje s milošću, pružanje ohrabrenja i korištenje čak i nužnog ukora s mudrošću i ljubavlju.

Mudri Uče od Mudrih razmatra Izreke 13:20 i podsjeća nas da sputnici i utjecaji igraju važnu ulogu u oblikovanju srca. Čuvanje srca uključuje slušanje mudrih savjeta, učenje iz biblijskih primjera, izbjegavanje kvarećih utjecaja i traženje Božjeg blagoslova iz čiste savjesti.

Važnost Samokontrole ispituje Izreke 16:32 i Pavlovu sliku discipliniranog sportaša. Samokontrola je ključna za čuvanje srca i za vježbanje kršćaninovih misli, želja, riječi i djela da se podlože vladavini pravednosti.

Dopuštanje Bogu da Upravlja Našim Koracima zaključuje ovo izdanje razmatranjem Izreka 16:9, balansirajući promišljeno planiranje s poniznim podlaganjem Božjoj nadmoćnoj volji. Čuvanje srca znači držati naše planove otvorenih ruku, vjerujući Gospodinu da će usmjeriti svaki naš korak prema duhovnoj zrelosti i sličnosti Kristu.

Naša je molitva da svaki vjernik u Kristu marljivo traži razvoj srca nalik Kristovom i da ga čuva dok ono nastavlja rasti.

Čuvanje Srca

„Iznad svega, čuvaj svoje srce, jer iz njega izvire sve što činiš” (Mudre izreke 4:23, prema eng. prijevodu NIV).

Ovaj tematski redak nudi suštinski uvid u ljudsku prirodu. Govori nam da srce stoji u središtu našeg bića i vrši velik utjecaj na tijek života. Ono ne utječe samo na naše misli, riječi i djela; u dubokom smislu, ono njima često i upravlja.

Isus ovu vezu čini jasnom: “A što izlazi iz usta, iz srca izvire, i to onečišćuje čovjeka” (Matej 15:18). Uparivši ih s mudrošću iz Mudrih izreka, Njegove riječi uspostavljaju snažnu vezu između stanja srca i naših postupaka u svakodnevnom životu. Ovo razumijevanje omogućuje nam da se pošteno preispitamo i suočimo s grijesima i slabostima koje se otkrivaju.

Da bismo razumjeli kako možemo ispuniti zapovijed o čuvanju svoga srca, korisno je razmotriti što Pismo podrazumijeva pod “srcem”. Iako se pojam koristi u širem smislu, tri su aspekta osobito važna: srce kao sjedište naklonosti, središte volje i srž nečijeg identiteta.¹

Sjedište Naklonosti

Pismo prepoznaje da je srce prebivalište naših naklonosti — stvari koje volimo. U Mateju 6:19-21, Isus uči da vjernici ne trebaju skupljati blago na zemlji, gdje je podložno propadanju i gubitku, već da traže blago na nebu. Najprodorniji redak glasi: “Jer gdje ti je blago, ondje će ti biti i srce” (Matej 6:21). Ono što volimo, i ono prema čemu dopuštamo da naše naklonosti rastu, neizbježno će steći utjecaj nad srcem.

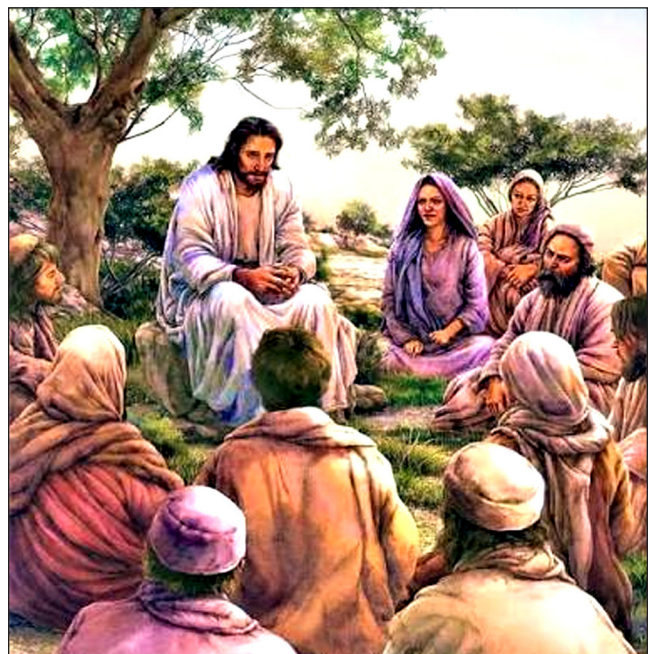
To znači da će ono što volimo oblikovati način na koji živimo: naše odluke, naše težnje, te kako trošimo svoje vrijeme i energiju. Ako neprestano tražimo udobnost, uzbuđenje, odobravanje ili uspjeh, te želje mogu postati vladajuće naklonosti. Ali ako nastojimo uskladiti svoje živote s Božjim pravednim mjerilom i biti priznati od Njega, tada se naša srca usmjeravaju prema Njemu. Vanjski obrazac naših života otkriva što zaista drži naše naklonosti.

Zbog toga kršćanin mora marljivo upravljati nak-

lonostima srca. To znači više od pukog voljenja pravednosti i mržnje prema grijehu. To zahtijeva da i same naše ljubavi budu ispravno poredane ili prioritizirane. Čak i dobre stvari mogu postati neuredne kada zauzmu mjesto koje pripada isključivo Bogu. Voljeti bilo što više od Boga znači pogrešno usmjeriti naše naklonosti.

To je u suprotnosti s razmišljanjem svijeta, koje nas potiče da gledamo unutar sebe, prepoznamo svoje želje i slijedimo ih kao najistinitiji izraz onoga tko mi jesmo. Pismo predstavlja sasvim drugačiji pogled. Srce, prepušteno samome sebi, nije pouzdan vodič. Jeremija upozorava: “Srce je prijevarno više od svega i očajno pokvareno: tko da ga pronikne?” (Jeremija 17:9). Kršćanin ne slijedi naprosto svoje naklonosti; on ih podlaže Božjoj vladavini.

Ovo nije potiskivanje ljubavi, već njezino ispravno uređenje. Nema ničeg lošeg u marljivom radu u svom zvanju, voljenju obitelji, uživanju u zajedništvu ili cijenjenju materijalnih Božjih darova. Ali kada ambicija u karijeri istisne odanost Bogu, kada služba u jednom području uzrokuje zanemarivanje dužnosti koje je Bog već dodijelio, ili kada materijalne stvari postanu objekti obožavanja, a ne alati za službu, poredak srca se pomaknuo. Čuvati naklonosti znači osigurati da ljubav prema Bogu ostane središnja, i da svaka druga ljubav bude dovedena u ispravan poredak pod Njega.

Isus, razgovarajući sa svojim učenicima

(1) Za potpuniju raspravu o biblijskoj upotrebi riječi “srce”, pogledajte: W. E. Vine, Vine’s Expository Dictionary of New Testament Words, pod “Heart, Heartily”; i Baker Evangelical Dictionary of Biblical Theology, pod “Heart”. Oba izvora opisuju srce u Pismu kao unutarnje središte ljudskog života, uključujući misao, naklonost, volju, moralni karakter i duhovnu aktivnost.

Središte Volje

Srce je također središte volje.² Često razmišljamo o “snazi volje” kao o sposobnosti probijanja kroz otpor čistom odlučnošću. Iako to obuhvaća dio ideje, Pismo predstavlja potpuniji pogled. Volja nije samo odlika snage, već nešto što je oblikovano unutarnjim životom srca — našim naklonostima, našim karakterom i onim što najviše cijenimo.

To objašnjava zašto se volja ne ispoljava jednako u svim područjima života. Skloni smo pokazivati veću odlučnost u stvarima koje su nam duboko važne. Tamo gdje su naklonosti jake, volja je osnažena. Tamo gdje je srce podijeljeno ili nezainteresirano, volja često slabi. Volja ne djeluje neovisno; naprotiv, ona prebiva u srcu.

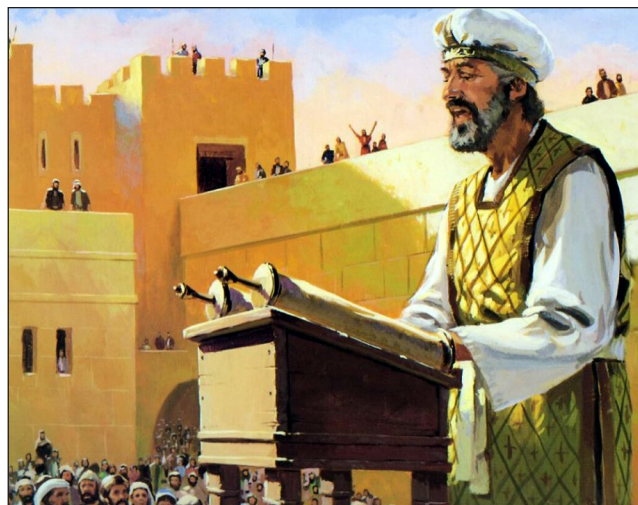
Pavao naglašava ovo unutarnje stanje u Efežanima 6, gdje potiče sluge da slušaju ne samo s vanjskim pristankom, već “kao sluge Kristove, tvoreći volju Božju od srca” (Efežanima 6:6). Ova uputa suprotstavlja vanjsku izvedbu unutarnjoj iskrenosti. Kršćanin nije pozvan samo činiti se poslušnim, već biti iznutra usklađen s Božjom voljom.

Ovaj obrazac vidimo u Ezri: “Jer je Ezra pripremio svoje srce da traži zakon GOSPODNI i da ga vrši, te da uči Izraelce odredbama i prosudbama” (Ezra 7:10). Njegova poslušnost nije započela u trenutku djelovanja, već u prethodnoj pripremi srca. Tamo se oblikovala njegova volja, a odatle se prelila u djelovanje.

Ako se volja ostavi nečuvanom, može ju odnijeti neobuzdana emocija ili želja. Gnjev, na primjer, može dovesti do grubih riječi, ranjenih odnosa i grešnih postupaka. U tom trenutku takve se reakcije mogu činiti opravdanima, ali kada emocija prođe, pogreška često postaje jasna. Ovo ilustrira kako se lako volja, kada nije vođena istinom i višim načelima, može zavesti.

Stoga se volja mora vježbati. Pavao to očekivanje čini jasnim u Rimljanima: “Ne prilagođujte se ovomu svijetu, nego se preobrazujte obnavljanjem svoga uma, da biste mogli rasuditi što je dobra, prihvatljiva i savršena volja Božja” (Rimljanima 12:2). Ovaj je stih i poučan i ohrabrujući. Poučan je jer pokazuje da pali um prirodno ne razumije Božju volju. Svijet nas neprestano pritišće, oblikujući naše želje, pretpostavke i izbore. Ako se volja ne obnavlja Božjom istinom, vjerojatno će biti prilagođena duhu ovog vremena.

Rimljanima 12:2 također ohrabruje jer uči da je preobrazba moguća. Ne trebamo biti obeshrabreni kada odmah ne shvatimo Božju volju. Preobrazba se rijetko događa odjednom. Svaki korak duž uskog puta donosi

Ezra, poučavajući narod u Jeruzalemu

drugačija iskustva, kušnje, pouke i milosti. Bog zna što svakom udu tijela treba, i u stanju je iskoristiti sve stvari za naše najdublje duhovno dobro, suobličavajući nas slici Njegovog Sina.

Najviši primjer usmjerene volje nalazi se u našem Gospodinu. U Getsemaniju je molio: “Ipak, ne moja volja, nego tvoja neka bude” (Luka 22:42). Njegova poslušnost nije bila pasivna rezignacija, već vjerna podložnost Ocu. U Njemu vidimo kako izgleda istrenirana volja: ne samovladanje, već podložno pouzdanje. Ova podložnost nije rezignacija bez radosti. Umjesto toga, kršćanin koji svoju volju usmjerava prema Bogu dolazi sve bliže jedinom izvoru trajnog mira, snage i odmora.

Srž Identiteta

Srce također oblikuje identitet. Iako Pismo ne koristi moderni pojam “identitet”, ono dosljedno predstavlja srce kao unutarnju stvarnost prema kojoj nas Bog poznaje, sudi nam i definira tko mi doista jesmo. U tom smislu, ono što često nazivamo identitetom — “istinsko ja” — usko je povezano sa stanjem srca.

Mudre izreke 23:7 su jedan od primjera toga: “Kakve su mu misli u srcu, takav je on” (prema KJV). Srce je mjesto gdje nastaju naše najdublje misli, vrijednosti i sklonosti. U isto vrijeme, to se mora pažljivo razumjeti. Ne smije se dopustiti da prisutnost grešnih misli definira vjernikov identitet. To bi bio obeshrabrujući i nepotpun zaključak. Umjesto toga, to naglašava važnost čuvanja srca. Ostavljeno bez nadzora, srce mogu oblikovati grijeh i svijet; ali kada ga oblikuje Krist i vodi Pismo, ono postaje temelj obnovljenog identiteta.

Pismo opisuje preobrazbu identiteta u terminima smrti i novog života. Vjernik nije pozvan samo poboljšati starog sebe, već ga svući i obući novoga. Pavao piše u Rimljanima 6: “Znajući ovo, da je naš stari čovjek bio raspet s

(2) Vidi Daniel 1:8, Mudre izreke 16:9, 2. Korinćanima 9:7 za nekoliko dodatnih primjera.

Sveto pismo nas savjetuje.

Njim, kako bi se uništilo tijelo grijeha, da više ne robujemo grijehu” (Rimljanima 6:6, NASB). Stari život nekoć pod vlašću grijeha, samovolje i svjetovnih želja ne može ostati temelj onoga tko mi jesmo. On mora biti predan Bogu kroz otkupnu zaslugu Isusovu.

Ovo mijenja ne samo naše ponašanje, već i način na koji vidimo same sebe. Nismo snažni, dostojni ili sigurni zbog nas samih. Niti smo u konačnici definirani prošlim grijesima, prirodnim sposobnostima ili zemaljskim postignućima. Mi smo grešnici spašeni milošću, ponizni Božji sluga i Kristovi udovi. Ne pobjeđujemo vlastitom snagom, već slijedeći Kapetana našeg spasenja.

Međutim, Pismo ne staje na smrti starog ja. Pavao piše u Efežanima da trebamo “odložiti starog čovjeka”, biti “obnovljeni u duhu svoga uma” i “obučiti novog čovjeka, koji je na sliku Božju stvoren u pravednosti i svetosti istine” (Efežanima 4:22-24, NASB). Kološanima 3:9-10 nudi istu uputu.

Ovo je istinsko sidrenje identiteta. Novo ja nije nešto što mi izmišljamo. Nije izgrađeno na osobnoj ambiciji, kulturnom odobravanju ili unutarnjoj želji. Ono je formirano u Kristu, obnovljeno istinom i oblikovano Božjom pravednošću. Naš identitet nije samostvoren, već centriran na Krista.

Svijet nas potiče da tražimo smisao unutar sebe i da se pitamo: “Što ja želim?”. Pismo nas umjesto toga uči da se pitamo: “Što Bog zahtijeva od mene?”. Isprva se to može činiti kao gubitak slobode. Ali ropstvo grijehu nije sloboda. Biti pod vlašću želje ne znači postati naš istinski mi. Prava se sloboda nalazi u pripadnosti Kristu. Samo u Njemu, kroz zaslugu Njegove žrtve, u mogućnosti smo postati ono za što nas je Bog stvorio.

Stoga je sidrenje našeg identiteta u Kristu ključno za čuvanje srca. Ako nas definira svijet, srce ostaje izloženo

vječno promjenjivim željama i utjecajima. Ali ako nas definira Krist, srce je postavljeno na čvrst temelj. Stari čovjek je raspet; formira se novi čovjek. Ovo je pravo “ja” vjernika: ne ono “ja” otkriveno gledanjem unutar sebe, već život stvoren i obnovljen u Kristu, novo stvorenje.

Čuvanje Srca u Praksi

Čuvanje srca aktivan je i namjeran rad na oblikovanju unutarnjeg života. To nije potiskivanje grešnih sklonosti, već neprestano sređivanje naklonosti, vježbanje volje i sidrenje identiteta u Kristu.

Pismo pruža primarno sredstvo kojim se ovo djelo ostvaruje. Ako želimo zaštititi srce od pritisa svijeta, tijela i Protivnika, ono mora biti neprestano informirano i ojačano Božjom Riječju. Srce mora biti uvježbano tako da njegov prvi refleks, u svakoj situaciji — bilo osobnoj ili unutar eklesije — bude pitanje: Što kaže Pismo?

Moramo paziti da se ne oslanjamo na vlastito zaključivanje, čak i kada nam se čini ispravnim. Iako novo stvorenje možda raste unutar nas, mi ostajemo pali, a tijelo je uvijek spremno opravdati ono što je pogrešno ako mu se pruži prilika. Ako zanemarimo dovesti svoje misli i želje pod vodstvo Pisma, srce ostavljamo ranjivim.

Kako srce postaje uronjeno u Božju Riječ, ono se prirodno okreće tom izvoru za mudrost. To pruža veliku mjeru sigurnosti. Ipak, samo znanje nije dovoljno; moramo biti voljni primijeniti ono što naučimo. Kada se suočimo s promjenjivim standardima svijeta, ne smijemo samo pitati: “Je li to prihvatljivo?” — kao da je standard fleksibilan. Umjesto toga, moramo pitati: “Kako se to mjeri prema Božjem mjerilu?”. Nijedno drugo mjerilo nije dovoljno.

Kada je srce ovako oblikovano, privlačnost svijeta počinje gubiti svoju moć. Pismo otkriva ne samo ispraznost svijeta, već i puninu života koja se nalazi u Kristu. Nikakva količina zadovoljstva, uspjeha ili lakoće ne može ukloniti teret grijeha. To se djelo može ostvariti samo u Kristu. Dok živimo u toj stvarnosti, naklonosti srca su sve potpunije privučene Bogu, volja je ojačana da Mu se pokorava, a identitet je čvršće usidren u pravednosti.

Čuvanje Srca Jedino u Kristu

Kada razmotrimo težinu našeg tematskog retka, Mudre izreke 4:23, trebamo paziti da ne svedemo čuvanje srca samo na vanjsko moralno usavršavanje. Zapovijed nije tek poziv da se uglanca vanjština života, da se djeluje religiozno ili da se održi odobravanje drugih. Takve stvari mogu zadiviti ljude, ali one ne čuvaju srce.

Upozorenja našeg Gospodina pismoznancima i farizejima to jasno pokazuju. U Mateju 23, Isus je ukorio one

Čisto srce predano Božjim načelima

koji su izvana izgledali pravedni, ali su iznutra bili puni nečistoće. Religiozna predstava može proizvesti privid svetosti, ali ostavlja srce nepromijenjenim. Čuvanje srca, stoga, nije tek vanjsko djelo. To je neprestano iznošenje unutarnjeg života pred Boga — naših naklonosti, naše volje i našeg identiteta, kako bi ih On mogao obnoviti.

Ipak, čak i ovdje moramo zapamtiti da srce nije osigurano našom vlastitom snagom. Moramo biti marljivi i budni, ali nas to samo po sebi ne opravdava. Naše pouzdanje počiva isključivo na Kristu, čija nas zasluga kao otkupnine čisti od grijeha starog čovjeka. Svaki drugi temelj u konačnici propada. Postignuće blijedi, odobravanje nas porobljava strahom od čovjeka, a zadovoljstvo, udobnost i uspjeh ne mogu nositi teret duše. Ali srce usidreno u Kristu počiva na temelju koji se ne može pomaknuti.

Ovo je prava sigurnost kršćanina. Srce čuvamo držeći ga blizu Krista — podvrgavajući svoje ljubavi Njegovoj vladavini, našu volju volji našega Nebeskoga Oca, a naš identitet podvrgavajući pod zaslugu Kristove žrtve. Jedino u Njemu srce je očišćeno, obnovljeno i dovedeno do počinka.

Stoga, čuvati srce ne znači živjeti u tjeskobnom preispitivanju samoga sebe, već u vjernoj ovisnosti o Onome koji savršeno poznaje srce i u stanju ga je sačuvati. Zapovijed ostaje hitna: “Iznad svega, čuvaj svoje srce.” Ali utjeha je jednako tako sigurna: srce sačuvano u Kristu nije samo obranjeno od grijeha; ono se preobražava u Njegovo obličje.

— *Br. Micah Hess*

Prihvaćanje Ukora

„Ne ukoravaj podrugljivca da te ne zamrzi. Ukori mudraca i on će te voljeti” (Mudre izreke 9:8, stihovi su iz NASB prijevoda, osim ako nije drugačije naznačeno).

Ova izreka je “tvrda besjeda” iz nekoliko razloga. Prvo, ukor je teško dati iskreno, a u većini slučajeva još teže iskreno primiti. Drugo, izreka se bavi samo krajnostima. Ona identifikira dva različita subjekta ukora,

podrugljivca i mudraca. Dva su suprotna učinka ukora: mržnja i ljubav. Ali poput mnogih izazovnih odlomaka Svetog pisma, i slično mnogim kontrastima koji se nalaze u knjizi Mudrih izreka, ova tvrda besjeda nudi obilje uvjerljivih pouka za onoga tko slijedi Božja načela. Cijenjenje dobiveno iz ove izreke ima posebnu primjenu za svakoga tko želi poboljšati svoj karakter i pruža poseban blagoslov onim kršćanima koji teže duhovnom rastu.

Postoje različiti oblici riječi “ukor” u Pismu. Blaži oblici sličnih riječi prevedeni su u hebrejskim i grčkim tekstovima kao pouka ili jednostavno kao odgovor. Ozbiljniji oblici prevode se kao disciplina, kazna, ukor ili čak sud. Iz našeg teksta u Mudrim izrekama 9:8, hebrejska riječ prevedena kao “ukor” (Strong’s H3198) znači *biti u pravu*. Iako se ovo po stupnju može činiti kao blaži ili umjereniji oblik riječi, ne može biti sumnje u moć i ishod koje implicira.

Jehova kaže preko Izaije: “Hajde sada da se raspravimo [H3198] ... ako grijesi vaši budu kao grimiz, pobijeljet će kao snijeg; ako budu crveni kao purpur, postat će kao vuna” (Izaija 1:18).

Snaga ovog odlomka leži u njegovom kontrastu između grijeha i mjerila savršenstva, i on prekrasno, kroz svoje simbole, predočava Janje Božje bez mane. Biti zajedno u pravu znači postizanje opravdanog (pravednog) položaja u očima Jehove Boga — a opet to je ista ona riječ koja se u cijelom Starom zavjetu prevodi kao odlučiti, odrediti, žaliti se, kazniti, ukoriti, ispraviti, itd. Ukori je u Pismu širok po upotrebi i primjeni, te se stoga čini prikladnim kao opći pojam koji predstavlja ispravak prema visokom standardu. Glavni cilj ukora je pomirenje sa sâmim Bogom.

Izreke 9:8 jasno iznose posljedice pokušaja ukoravanja nekoga. Onome tko ukorava rečeno je da ne ukorava podrugljivca, već ga se potiče da ukori mudraca. Rezultat ukora je ili mržnja ili ljubav prema onome tko ukorava, ovisno o vrsti osobe koja se ukorava.

Ukoravanje Podrugljivca

Netko bi mogao pomisliti da je časno ili ljubazno pokušati pomoći podrugljivcu nudeći mu ukor. Ali podrugljivac ima sumnjičav način razmišljanja, traži mudrost, ali je ne nalazi zbog svoje ponosne i svadljive naravi (Izreke 14:6, 21:24, 22:10). Pismo nam stalno iznova govori da podrugljivci neće povoljno reagirati na ispravak. Izreke 15:32 navode: “Tko odbacuje pouku (disciplinu), prezire samog sebe.” U Izrekama 1, glas mudrosti poziva tvrdoglave da čuju ukor i da se boje GOSPODINA — tvrdoglavi odgovaraju zanemarivanjem savjeta i znanja, odbacujući ukor. Kada njihov užas na kraju dođe, GOSPODIN im neće odgovoriti; “Zato će jesti plodove svojih puteva i nasititi se vlastitim spletkama” (Izreke 1:23-31). To nadilazi tvrdoglavost — to je namjerno zanemarivanje brige za srce i put u uništenje.

U Izrekama 9:7, stihu koji prethodi našem tekstu, onaj koji pokušava ispraviti “podrugljivca” upozoren je da će primiti sramotu, a onaj koji pokušava ukoriti “opakog čovjeka” upozoren je da će zadobiti mrlju. Ovdje su po-

Prorok Izaija

Mudar čovjek prihvata ukor.

sljedice ozljeda za onoga tko daje ispravak i ukor. Nadalje, činilo bi se da je čak i druženje s podrugljivcima i zlima srodno tome da se bude pratilac ludacima, čiji je rezultat šteta (Izreke 13:20). Druge biblijske reference na podrugljivce ne pokazuju dokaze oporavka od ovog ogorčenog stava srca (pod sadašnjim uvjetima) — potvrđujući da ukor ili ispravak takvih ne samo da je besmislen, već može biti i zamka (Izaija 29:20-21).

Stoga, kako bi sačuvao vlastito srce, nitko ne treba pokušavati ukoriti podrugljivca. Ukori takvih je, u najboljem slučaju, gubitak vremena i truda. Ne samo da su rezultati besplodni, već oni onome tko ukorava donose nepotreban prijekor, štetu i mržnju — ozljedu.

Ukoravanje Mudraca

Nasuprot tome, rezultat poslušnosti mudračevu ukoru je ljubav — snažna demonstracija poštovanja za primljeni ispravak. Ta ljubav odražava iskreno uvažavanje pouke. Mudrac je nedvojbeno blagoslovljen ukorom kada ima tako iskrenu i pravu reakciju.

Ovaj rezultat je sušta suprotnost zamci podrugljivca. On ne nosi nikakav rizik od ozljede, mrlje ili štete — samo dobrotu. Korist od ukora u ovom slučaju osjećaju i onaj koji daje i onaj koji prima.

Imati srce koje tako pozitivno reagira na kaznu, ili čak ukor, čini se rijetkim. Pismo pomaže objasniti kako ovaj idealan scenarij može postati stvarnost kroz razvoj karaktera. Onaj tko traži ispravak želi biti ispravan pred Bogom. Mudar čovjek prepoznaje da je nesavršen i nepotpun, te cijeni priliku za poboljšanje. Salomon otvara knjigu Mudrih izreka identificirajući svoju želju “da se

spozna mudrost i pouka” (Izreke 1:2) i “da se primi pouka u razboritom ponašanju, pravednosti” (Izreke 1:3).

Mudar čovjek prepoznaje da ima slabosti i mane u karakteru te traži poboljšanje svog ponašanja. On želi “čuti i uvećati znanje” (Izreke 1:5). On želi rasti. Povoljan odgovor na ispravak označava srce koje nije ponosno i uši koje žele “steći mudre savjete” (Izreke 1:5).

Dok ludaci preziru mudrost i pouku, mudrac prepoznaje da je strah GOSPODNI početak znanja (Izreke 1:7). On razumije da sâma mudrost dolazi od GOSPODINA (Izreke 2:6, 9:10, Psalmi 111:10).

Potrebna je poniznost da bi se prepoznalo Nebeskog Oca kao izvor mudrosti i priznalo da je strahopoštovanje prema Njemu temelj razvoja karaktera. Izreke 15:33 to i navode: “Strah Gospodnji je pouka za mudrost, a pred čašću ide poniznost.” Zahtjev za rast karaktera — jedna od većih pouka mudrosti u knjizi Izreka — jest ponizno srce. Potrebna je poniznost da bi se prihvatio ispravak.

Istraživanje ove karakterne osobine mudraca — poniznosti — donosi važnu lekciju o duhovnom rastu. Djeca često najbolje čuju ispravak, dijelom zato što još nisu razvila ponos, a njihova srca i umovi se mogu obučavati. Učitelj je poučio svoje učenike da, osim ako ne postanu poput male djece, konkretno ponizni, neće biti podobni ući u kraljevstvo nebesko (Matej 18:3-4). Tko bolje od djeteta može odgovoriti na roditeljsku obuku, ako su disciplinirani?

“Slušaj, sine moj, pouku oca svoga i ne odbacuj učenja majke svoje; Doista, oni su ljupki vijenac tvojoj glavi i ukrasi oko tvoga vrata” (Izreke 1:8-9).

Mudrac cijeni sâm ispravak više od cijene bivanja ispravljenim, što bi moglo uključivati nelagodu ili čak malo srama zbog njegovih pogrešaka ili ponašanja. Dok se ispravak isprva može činiti kao žrtva ego i ponižavajući udarac, pravo srce prepoznaje to kao priliku od Boga, autora pravednosti. Kao što je navedeno, zastrašujuće osude mudrosti prozivaju one naivne koji ne slušaju u Izrekama 1:22 do 33, ali onaj mudri pronalazi blagoslovljeno obećanje u ovim riječima: “Obratite se na moj ukor, gle, izlit ću na vas svoj duh; obznanit ću vam svoje riječi” (Izreke 1:23).

Izjava iz Izreka 15:31, “Uho koje sluša životvorni ukor, boravit će među mudrima”, govori nam da se sâma mudrost stječe kroz ispravak. Nije da netko postane mudar, a zatim nauči ispravak. Rast mudrosti je aktivan proces koji počinje i ostaje ukorijenjen u poniznosti i strahu Gospodnjem. Ponizno srce je preduvjet za slušanje savjeta druge osobe, a kamoli za uvažavanje pouka danih kroz upute, ispravak i kaznu.

Kada se daje ukor, način na koji je priopćen može utjecati na to kako će biti primljen. Na primjer, ako se

Kralj David u pokajanju

ispravak daje grubo, ili bez poštovanja, emocionalni odgovor onoga tko ga prima može biti pojačan, zatvarajući njegove uši. Bi li ukor bio dobro primljen kada bi onaj koji ga daje bio nekvalificiran za pravilno promatranje okolnosti, ili ometen vlastitim pogreškama u prosudbi (Matej 7:3-5)?

Pet Primjera

Proučavanje toga kako se ukor daje i prima u Pismu pomaže nam razumjeti te koncepte. Razmotrite ovih pet primjera, predstavljenih kronološkim redom.

(1) Božja neodgovoriva pitanja o svemoći ponizila su Joba. Božji ukor Jobu sastojao se od dugog niza pitanja i usporedbi, od kojih je na svaku konačno mogao odgovoriti ili je pomiriti samo sâm Bog, a ne Job niti ijedan od njegovih prijatelja. Kada je Job postao svjestan vlastitog ponašanja u kojem se oslanjao na sebe, njegov je odgovor bio otvoreno priznanje i pokajanje (Job 42:1-6). Job nije mogao čuti ukor svoja tri prijatelja jer njihov savjet nije bio utemeljen na stvarnosti Jobovih okolnosti, niti se njihov ukor temeljio na Božjim načelima (Job 32:3).

(2) Natanova pametna, ali puna poštovanja metafora dovela je do toga da je Davida ponizila vlastita objava presude. Budući da je David bio slijep na vlastitu krivnju, Natanova je tehnika bila apelirati na Davidov osjećaj za pravdu u hipotetskom pitanju — metafori za Davidov vlastiti grijeh. Nakon što je David izrekao presudu protiv “čovjeka”, antagonista te metafore,

Natan je otkrio da je David taj čovjek. Ova izjava osude samoga sebe bila je ponižavajuća za Davida (Psalam 51).

(3) Srca farizeja otkrila su se njihovim vlastitim objavama presude. Gospodin Isus je više puta ukorio farizeje, kako izravno tako i kroz prispodobu. Nakon što su čuli prispodobu o zlim vinogradarima, farizeji su osudili antagoniste prispodobu (Matej 21:41). Kada su shvatili da je prispodoba o njima, pokušali su uhvatiti Isusa, otkrivajući tvrdoglavo stanje vlastitih otvrdnutih srca.

(4) Petrovu je tugu dotaknulo Isusovo nježno ohrabrenje. Zbog njegova nijekanja Gospodina (i pretjeranog samopouzdanja koje ga je uzrokovalo), Petra je unaprijed ukorio Isus čovjek, a kasnije i Isus, uskrslu Gospodin. Njegovo ispravljanje imalo je u vidu Petrov rast i obnovu; njegov je ukor bio ljubazan odraz Božjeg milosrđa (vidi Matej 18). Petar je pokazao svoje ponizno prihvaćanje Gospodinova ohrabrenja, danog na način pun ljubavi, kako je zabilježio Ivan (poglavlje 21).

(5) Obrasci ukora dati u Pavlovim spisima. Nakon što je primio sveti Duh kao vođa Crkve u Jeruzalemu, apostola Petra je Pavao ukorio zbog njegovog licemjerja u pogledu židovskih običaja (Galaćanima 2:11-14). Ipak, obojica su poštovala međusobne važne uloge u Crkvi. Pavao kasnije pokazuje Timoteju kako pažljivo davati i koristiti ukor, kako za pojedinca tako i za dobrobit stada (1. Timoteju 5:1-2, 20).

Svetopisamska načela ukora temelje se na osnovama:

učenju poniznosti i strahu GOSPODNJEM. U tom smislu, Petar nudi ovaj izvrstan savjet o tome kako bi članovi Crkve trebali gledati jedni na druge: “Tako i vi mlađi, podložite se starješinama; i svi se obucite u poniznost jedni prema drugima, jer BOG SE PROTIVI PONOSNIMA, A PONIZNIMA DAJE MILOST” (1. Petrova 5:5).

Iako je disciplina često bolna u tom trenutku, njoj se ne bi trebalo opirati nego je prihvatiti radi duhovne zrelosti. Razmotrite pouke iz Hebrejima 12:3-15. Bog nas “disciplinira za naše dobro, da bismo bili dionici Njegove svetosti. Svaka se disciplina u ovom trenutku čini da nije na radost, nego na žalost; ali onima koji su njome uvježbani, poslije donosi mironosni plod pravednosti” (Hebrejima 12:10-11).

“Jer koga GOSPODIN voli, onoga i ukorava, kao otac sina koji mu je mio” (Izreke 3:12).

— Br. Brett Blackwell

Petar ponizno prihvaća Isusove riječi.

Mudrost Za Čuvanje Srca

„Pravednik pazi na život svoga živinčeta, a milosrđe je opakih okrutno” (Mudre izreke 12:10).

Tema ovog broja, “Mudrost za čuvanje srca”, poziva nas na dublje duhovno razlučivanje i na rigoroznije ispitivanje motiva i načela koji vode naš hod.

Mudre izreke 12:10 predstavljaju nam važan i izazovan paradoks. Lako možemo razumjeti prvu tvrdnju: pravedan čovjek, odražavajući karakter svog Stvoritelja, pravedan je i ljubazan čak i prema životinjama o kojima brine. Ali druga tvrdnja zvuči oporo: kako “nježna milosrđa” (milosti) mogu biti “okrutna”?

Ovaj stih iz Pisma nudi nadahnutu mudrost, ključan je za čuvanje naših srca i služi kao važno upozorenje. On nas uči da milosrđe treba biti vođeno načelima Božje pravednosti. Postoje trenuci kada ono što se čini milosrdnim može, ako je odvojeno od Njegovih načela, postati nešto sasvim drugo.

Kada milosrđe opravdava grijeh, izbjegava potreban ispravak ili štiti tijelo od istine, ono uopće ne mora biti milosrdno. Umjesto toga, ono može postati krivotvorina — popuštanje tijelu koje djeluje suosjećajno, ali u konačnici vodi u duhovnu štetu. Ono je “okrutno” jer često štiti upravo onaj grijeh koji uzrokuje ranu. Ono daje prednost privremenoj, tjelesnoj udobnosti nad vječnim, duhovnim iscjeljenjem.

Isus je bio dobrotvor.

U našem palom svijetu, i s našim vlastitim palim naravima, neprestano nam se šapuće o ovom lažnom, humanističkom “milosrđu”. To je put manjeg otpora. To je želja da nas se vidi kao “dobre”, a ne kao “pravedne”. To je put koji izbjegava neugodna suočavanja u ime lažnog mira. Ali Božja Riječ poziva nas na viši standard. Da bismo sačuvali svoja srca, moramo naučiti razlikovati Božje iscjeljujuće, obnavljajuće milosrđe od okrutnih, varljivih “nježnih milosti” opakih. Jedno vodi u život i obnovu; drugo, kada omogućuje grijeh, vodi samo u štetu.

Kako Primamo Božje Milosrđe

Da bismo razumjeli krivotvorinu, moramo najprije biti utemeljeni u onom pravom. Kakva je priroda istinskog, Božjeg milosrđa i kako ga primamo? Pisma su jasna: mi ne zarađujemo Božje milosrđe; mi ga molimo iz položaja priznate nedostojnosti.

Naš Gospodin, u svojoj beskrajnoj mudrosti, dao nam je savršenu ilustraciju u prispodobu o farizeju i cariniku koja se nalazi u Luki 18. Stojeći u hramu, farizej se “ovako u sebi molio: ‘Bože, hvala ti što nisam kao ostali ljudi: grabežljivci, nepravednici, preljubnici ili — kao ovaj carinik’” (Luka 18:11). Njegova je molitva bila katalog njegove vlastite pravednosti. Nije osjećao potrebu za milosrđem i stoga ga nije mogao ni primiti.

Usporedite to s carinikom koji je “stojeći izdaleka, neusudio ni očiju podignuti k nebu, nego se udario u prsa govoreći: ‘Bože, milostiv budi meni grešniku!’” (Luka 18:13). Ovo je vapaj srca koje nije otvrdnuto ponosom, nego slomljeno istinom. To je jedini stav sposoban primiti Božje milosrđe. “Kažem vam, ovaj siđe opravdan kući svojoj, a ne onaj” (Luka 18:14).

Ovo je ulaz u cijeli naš kršćanski život. Počinjemo prepoznavanjem našeg grijehom oboljelog stanja i potpunim prepuštanjem nezasluženoj Božjoj milosti, omogućenoj kroz otkupninu. Ne dolazimo nudeći svoja “djela pravednosti”, već svoja slomljena i skrušena srca.

Obnavljajući Učinak Božjeg Milosrđa

Ovdje nalazimo ključnu razliku. Kada svijet nudi “milosrđe”, to je često izgovor za grijeh. Kada Bog daje milosrđe, ono je protuotrov grijehu. Božje milosrđe nije pasivno pomilovanje koje nas ostavlja u našem palom stanju; ono je aktivna, snažna, stvaralačka sila.

Apostol Petar objavljuje ovu istinu: “Blagoslovljen

Bog i Otac Gospodina našega Isusa Krista, koji nas po svojem velikom milosrđu uskrsnućem Isusa Krista od mrtvih nanovo začu za živu nadu” (1. Petrova 1:3). Božje je milosrđe motor našeg novog začeca. Ono nas začinja, čini nas Novim stvorenjem i daje nam “živu nadu”.

Apostol Pavao potvrđuje tu svrhu u svojoj poslanici Titu: “Ne po djelima pravednosti koja smo mi učinili, nego po svojem milosrđu spasi nas, kupelji ponovnog rođenja i obnavljanja Svetim Duhom” (Titu 3:5, NKJV).

Uočite jezik: “kupelj ponovnog rođenja”, “obnavljanje Svetim Duhom”. Božje milosrđe djeluje kao sredstvo za čišćenje. Njegov namjeravani učinak nije učiniti nam ugodnim boravak u našem grijehu, već nas očistiti od našeg grijeha. To je snaga koja pokreće naše posvećenje, naš rast u sličnosti s Kristom.

Ovo je cilj istinskog milosrđa: obnova u pravednosti. Svako “milosrđe” koje ne ispunjava to, ili radi protiv toga, može biti krivotvorina.

Milosrđe Izvan Božje Zapovijedi

Sada možemo razumjeti “nježna milosrđa (milosti) opakih”. Ona su “okrutna” jer povlađuju upravo onoj stvari koju je Božje milosrđe namijenjeno uništiti: grijehu. Ovo lažno milosrđe čini se nježnim za tijelo, ali je neprijatelj duhu. To je poljubac neprijatelja koji nas potvrđuje u našoj pogrešci, radije nego rana prijatelja koja nas okreće natrag Bogu. Pismo pruža ozbiljne primjere ovog okrutnog milosrđa na djelu.

Očevo Okrutno “Milosrđe”: Eli

Možda nijedan izvještaj nije tako srceparajući kao onaj o Eliju, Velikom svećeniku Izraela. Njegovi sinovi, Hofni i Pinhas, bili su “sinovi Belijalovi; nisu poznavali GOSPODINA” (1. Samuelova 2:12). Kvarili su svećeništvo, oskrvnjivali šator, i Eli je toga bio svjestan (1. Samuelova 2:22-24).

Kakav je bio njegov odgovor? Je li to bila pravedna “rana prijatelja”? Je li to bila nužna disciplina koju zahtijeva Božji Zakon? Ne, bilo je to slabo, neučinkovito i u konačnici okrutno “milosrđe”. Rekao je: “Nemojte, sinovi moji; jer nije dobar izvještaj koji čujem: navodite narod GOSPODNJI na prijestup” (1. Samuelova 2:24). Ovaj blagi ukor nije učinio ništa da zaustavi njihov grijeh.

Božja dijagnoza Elijevog neuspjeha tjera strah u kosti: “Zašto gazite moju žrtvu i moj prinos... i poštuješ svoje sinove više od mene?” (1. Samuelova 2:29). Elijevo “milosrđe” bila je pogrešno usmjerena ljubav. Dao je prednost svom odnosu sa sinovima nad svojim savezom s Bogom. To je izravno kršilo načelo koje će naš Gospodin kasnije izreći: “Tko ljubi oca ili majku više nego mene, nije mene dostojan; i tko ljubi sina ili kćer više nego mene,

Heli, svećenik

nije mene dostojan” (Matej 10:37).

Rezultat Elijevog lažnog milosrđa nije bila obnova, već okrutnost. Ono je omogućilo njegovim sinovima da nastave u svom grijehu sve dok sud nije postao neizbježan. Bog je rekao Samuelu: “Sudit ću njegovom domu zauvijek zbog bezakonja za koje on zna; jer su se njegovi sinovi učinili podlima, a on ih nije obuzdao” (1. Samuelova 3:13). Elijevo “nježno milosrđe” u poštadi svojih sinova od discipline bio je okrutan čin koji je zapečatio njihovu propast i donio uništenje cijeloj njegovoj kući.

Kraljevo Okrutno “Milosrđe”: Šaul

Drugi snažan primjer javlja se u neuspjehu kralja Šaula. Bog je Šaulu dao jasnu i nedvosmislenу zapovijed u vezi s Amalećanima: “Sada idi i udari Amaleka, i potpuno uništi sve što imaju, i ne šteti ih; nego pobij i muškarca i ženu, dojenče i sisavče, vola i ovcu, devu i magarca” (1. Samuelova 15:3). Zapovijed je bila apsolutna, božanska presuda nad nacijom ogrezlom u bezakonju.

Ali Šaulovo milosrđe nije bilo usklađeno s Božjim. “Ali Šaul i narod poštedit će Agaga, i najbolje od ovaca, i volova, i tovljenika, i janjaca, i sve što je bilo dobro, i ne htjedoše ih potpuno uništiti” (1. Samuelova 15:9). Bilo je to “nježno milosrđe” koje je bilo u izravnoj neposlušnosti Bogu.

Kada ga je suočio prorok Samuel, Šaulova obrana otkrila je njegov stvarni motiv. Prvo, tvrdio je da ih je poštediti “da žrtvuje GOSPODINU” (1. Samuelova

15:21), što je klasičan pokušaj maskiranja neposlušnosti religioznom pobožnošću. Ali kad je bio pritisnut, priznao je istinu: “Sgriješio sam: jer sam prekršio zapovijed GOSPODNJU i tvoje riječi: jer sam se bojao naroda i poslušao njihov glas” (1. Samuelova 15:24).

Ovdje leži još jedan korijen lažnog milosrđa: strah od čovjeka. Šaul je želio umiriti narod, biti popularan i “milosrdan” kralj u njihovim očima. Njegov strah od čovjeka zasjenio je njegov strah od Boga. Ovo pogrešno primijenjeno milosrđe bilo je tako okrutno da je Šaula koštalo njegovog kraljevstva. Bilo je to milosrđe koje je uzdignulo ljudsko mišljenje iznad božanske zapovijedi. Samuelov ukor stoji kao vječno načelo: “Gle, poslušnost je bolja od žrtve, i pokornost od ovnovske pretiline” (1. Samuelova 15:22).

Protivnikovo “Milosrđe”: Kušnja U Pustinji

Ovaj obrazac okrutnog milosrđa koje zagovara neposlušnost potječe od Protivnika. Razmotrite Sotonina iskušavanja Isusa u pustinji. Nakon što je naš Gospodin postio četrdeset dana, Sotona mu je prišao.

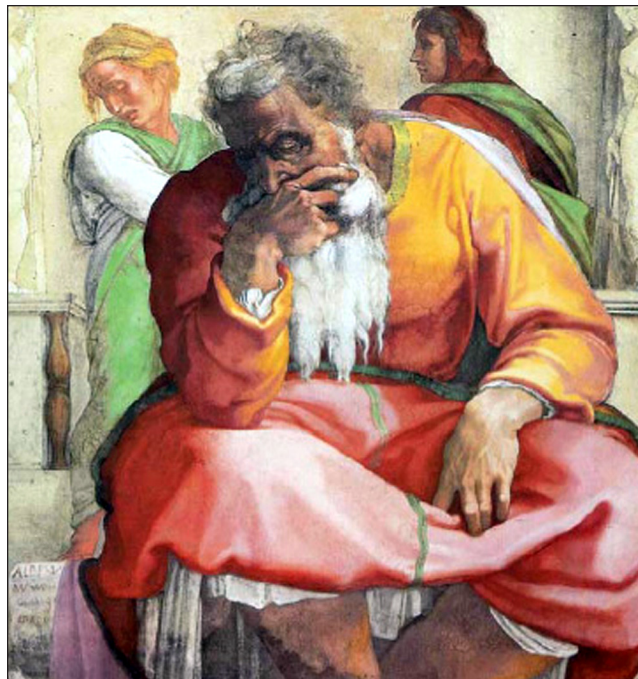
“Kušatelj ... reče: ‘Ako si Sin Božji, zapovjedi da ovo kamenje postane kruh’” (Matej 4:3). Što je to, ako ne poziv na lažno milosrđe? “Budi milosrdan prema sebi, Isuse. Gladan si. Imaš moć. Ne trebaš patiti. Daj prednost svojoj udobnosti.” Ovo “nježno milosrđe” bila je kušnja da se fizičke potrebe stave iznad duhovne poslušnosti Božjoj volji. Isusov odgovor nije bio milosrđe, već Riječ: “Pisano je: Ne živi čovjek samo o kruhu, nego o svakoj riječi koja izlazi iz Božjih usta” (Matej 4:4).

Sotonino “milosrđe” bilo je iskušenje da se bude neposlušan Božjoj volji. Ovo je srž “nježnih milosrđa (milosti) opakih”: ona su okrutna jer im je konačni cilj odvojiti nas od naše poslušnosti Bogu, te ugađati tijelu na račun duha.

“Vjerne Su Rane Prijatelja”

Ovi primjeri trebali bi nas potaknuti da preispitamo svoja srca. Zašto smo kao pala ljudska bića tako skloni pogrešnom primjenjivanju milosrđa? Vidjeli smo razloge u Pismu: (1) **Pogrešno usmjerena ljubav**: Poštujemo svoju obitelj i prijatelje više od Boga (Eli). (2) **Strah od čovjeka**: Žudimo za ljudskim odobravanjem i bojimo se suočavanja (Šaul). (3) **Popuštanje samome sebi**: Dajemo prednost vlastitoj udobnosti i želimo izbjeći patnju (Sotonin poziv).

Mnogi prirodno ne vole suočavanje i žele da ih se smatra ljubaznima, punima ljubavi i tolerantima. Ali Božja nas mudrost upozorava na ovu zamku. “Vjerne su rane prijatelja, ali su poljupci neprijatelja varljivi” (Izreke 27:6).

Prorok Jeremija

“Rane prijatelja” izraz su istinskog, Božjeg milosrđa. To je čin govorenja istine u ljubavi (Efežanima 4:15), čak i kada je to neugodno. To je bolna, nužna disciplina koja brata izvlači iz vatre. Ovo je milosrđe koje iscjeljuje.

Nasuprot tome, “poljupci neprijatelja” su “nježna milosrđa (milosti) opakih”. Ona su varljiva. Ona se čine dobrima. To su riječi popuštanja, “mir, mir, kad mira nema” (Jeremija 6:14). To su postupci koji opravdavaju grijeh, koji tapšaju grešnika po leđima i koji mu govore da je dobro baš takav kakav jest. Ovo je duhovna okrutnost. To je kao liječnik koji, vidjevši kancerogeni tumor, pacijentu da lizalicu i kaže mu da uživa u danu. Privremena ljubaznost je čin duboke okrutnosti, jer produbljuje ranu dopuštajući “kvascu” grijeha (1. Korinćanima 5:6) da se širi, čineći konačno stanje daleko gorim. Popuštanje nikada ne može iscijeliti situaciju.

Istinsko Iscjeljenje: Pokajanje I Preobrazba

Ako pravo milosrđe nije opravdavanje grijeha, koji je onda put do iscjeljenja? Pisma to čine jasnim: pokajanje i preobrazba (reforma).

Pravo milosrđe suočava se s grijehom kako bi dovelo do pokajanja. Ono ga ne zaobilazi. Poziv proroka Joela je obrazac: “Zato i sada, govori GOSPODIN, obratite se k meni svim srcem svojim, i s postom, i s plačem, i s tugovanjem: I razderite srca svoja, a ne haljine svoje, i obratite se GOSPODINU Bogu svojem: jer on je milostiv i milosrdan” (Joel 2:12-13). Mi ne pristupamo Božjem milosrđu skrivajući svoj grijeh, već “razdirući svoje srce” zbog njega.

Apostol Pavao, koji je savjetovao o obnovi.

To je prekrasno prikazano u Petrovom životu. Nakon njegovog strašnog grijeha nijekanja Gospodina, “Gospodin se obazre i pogleda Petra” (Luka 22:61). Ovaj pogled nije bio pogled popuštanja ili “lažnog milosrđa”. Bio je to pogled istine koji je probo Petrovo srce. Rezultat? “Petar izide van i gorko zaplaka” (Luka 22:62). To nije bila svjetovna tuga koja vodi u smrt, već “božanska tuga” koja “donosi pokajanje za spasenje” (2. Korinćanima 7:10).

Upravo je to istinsko pokajanje, naišavši na istinsko Gospodinovo milosrđe u Njegovoj obnovi Petra (Ivan 21), preobrazilo Petra od slomljenog poricatelja u stijenu rane crkve. Njegov je karakter razvijen kroz bolan proces pokajanja, a ne kroz okrutno milosrđe opravdavanja njegovog neuspjeha.

Svrha Božanske Discipline

To je razlog zašto Božje milosrđe tako često uključuje disciplinu. Ovo se svijetu čini kao kontradikcija, ali oni-

ma mudra srca to je duboka istina. “Sine moj, ne preziri Gospodnjeg kažnjavanja, niti kloni kad te on ukorava: Jer koga Gospodin ljubi, onoga i kažnjava, i bije svakoga sina kojega prima” (Hebrejima 12:5-6).

Lažno milosrđe kaže: “Ako nekoga voliš, nikada ga nećeš ‘tući’ ili kažnjavati.” Božje milosrđe kaže: “Budući da te volim, kaznit ću te.” Zašto? “Istina, svako se kažnjavanje za sada ne čini da je na radost, nego na žalost: ipak poslije donosi mironosni plod pravednosti onima koji su njime uvježbani” (Hebrejima 12:11).

Božje milosrđe nije okrutno. On je božanski kirurg, voljan nanijeti privremenu, vjernu “ranu” kako bi izrezao rak grijeha, tako da možemo biti iscijeljeni i donijeti “mironosni plod pravednosti”. To je milosrđe koje smo pozvani prakticirati. “Braćo, ako se netko i zatekne u kakvom prijestupu, vi koji ste duhovni obnavljajte takvoga u duhu krotkosti; pazeći na sebe, da i ti ne budeš kušan” (Galaćanima 6:1). Cilj nije osuda. Niti je to povlađivanje. To je obnova.

Čuvajte Svoje Srce Božanskim Milosrđem

Živimo u svijetu koji često zagovara “nježna milosrđa (milosti) opakih”. To je doba koje popuštanje naziva “ljubavlju”, a pravednost “osuđivanjem”. Ovo je ultimativni “varljivi poljubac neprijatelja”. Okrutno je jer ostavlja čovječanstvo da propadne u svom grijehu.

Božji plan je jedino istinsko iscjeljenje: uklanjanje grijeha kroz otkupninu i preobrazba srca kroz Njegov Duh. Ovo je jedini put koji može iscijeliti čovječanstvo.

Stoga, braćo, poslušajmo ovu opomenu. Čuvajmo svoja srca odbacivanjem lažnog, okrutnog milosrđa svijeta, koje povlađuje grijehu i vodi u duhovnu štetu. Molimo za mudrost kako bismo slijedili i prakticirali istinsko, Božansko milosrđe — milosrđe dovoljno hrabro da govori istinu, dovoljno snažno da podržava pravednost, i prepuno ljubavi da traži istinsko iscjeljenje i obnovu duše. Takvo milosrđe odražava karakter našeg Boga, koji je i obilan milosrđem i savršen u pravednosti.

— Br. Todd Alexander

Blage Riječi u Grubom Svijetu

„Blag odgovor ublažava gnjev, a oštra riječ pobuđuje srdžbu. Jezik mudrih ispravno koristi znanje, a usta luđaka sipaju ludost” (Mudre izreke 15:1, 2).

Često podcjenjujemo moć riječi. One izražavaju osjećaje ljubavi, mržnje i niz emocija između toga. Riječi mogu započeti ratove ili poticati mir (Jakovljeva 3:5). Kroz njih izražavamo svoja uvjerenja, želje i namjere. “Smrt i život u vlasti su jezika: i oni koji ga ljube, jest će plod njegov” (Mudre izreke 18:21). Drugim riječima, “plod” nećijih riječi imat će posljedice za onoga tko ih izgovara. Znajući da naše riječi otkrivaju stanje našeg srca, možemo vidjeti da je upravljanje jezikom bitan dio čuvanja srca.

Moć Izgrađivanja Ili Rušenja

Izreke 15:2 opisuju kako jezik mudrih koristi znanje. Ova jednostavna izjava sugerira da sve što kažemo mora najprije biti istinito. Izjavljivanje onoga za što se zna da je lažno otkriva nečist motiv. Ali i činjenične izjave također mogu biti bolne. Apostol Pavao je razumio da se čak i istina često mora ublažiti. “Neka vaša riječ uvijek bude s milošću, začinjena solju, da znate kako svakome trebate odgovoriti” (Kološanima 4:6).

Riječi izgovorene “s milošću” dodaju još jednu dimenziju onome što govorimo. Dvije identične izjave mogu imati suprotne učinke na slušatelja. Kada je izrečen grubim, ljutitim tonovima, komentar može izazvati obrambeni, ljutiti odgovor. Ali kada je izrečen zabrinutim i brižnim glasom, odgovor će općenito biti bolje primljen. Upravo taj “blagi”, ili nježni, odgovor opisan u Izrekama biva produktivniji. Dakle, čak i ton glasa može izgrađivati ili rušiti. Ovo načelo se rijetko uzima u obzir u svijetu koji sve više koristi grube, kritičke riječi.

Frazem “začinjena solju” je značajan. Sol je prirodni konzervans i koristi se za pročišćavanje. Isus je rekao: “Vi ste sol zemlje” (Matej 5:13). Drugim riječima, crkva Evandeoskog doba ima pročišćavajući učinak na one oko sebe. “Ima tko govori nesmotreno kao da mačem probada, ali jezik mudrih donosi iscjeljenje” (Izreke 12:18, ESV). Korisne riječi njeguju duhovno zdravlje. Istinite riječi, kada su prikladno izgovorene, obično podižu druge.

Ohrabrujuće Riječi

Radijskom voditelju po imenu Bernard Meltzer pripisuje se sljedeća izjava: “Prije nego što progovoriš, zapitaj se je li ono što ćeš reći istinito, je li ljubazno, je li nužno,

je li korisno. Ako je odgovor ne, možda bi ono što se spremaš reći trebalo ostati neizrečeno.”

Ne samo da je važno suzdržati se od ponižavanja drugih, već je kršćanska dužnost i ohrabrivati druge najbolje što mogu, osobito one koji su prihvatili visoko zvanje. Uski put može biti izazovan, a ponekad čak i obeshrabrujući. Nećija čista želja za vjernom službom često nailazi na ljudski neuspjeh. Oslanjanje na Kristovu zaslugu za pokrivanje nećijih nedostataka tada postaje uobičajena tema. Uravnoteženje ideala posvećenja sa stvarnošću naših grešnih naravi može biti teško.

Riječ “ohrabriti” potječe od starofrancuskog izraza koji znači “učiniti snažnim” ili “dati srčanost”. Braća koja koračaju putem samožrtvovanja često trebaju znati da nisu sama. Vidjeti da se drugi suočavaju sa sličnim borbama je od pomoći. Ohrabrujuće riječi od braće suputnika obično olakšavaju njihov teret i jačaju veze među braćom.

Nakon što je rekao Petru da će ga uskoro zatajiti, Isus je rekao: “Ali ja sam molio za tebe, da tvoja vjera ne zakaže: a kad se obratiš, učvrsti svoju braću” (Luka 22:32). Te su riječi odjeknule u Petru samo nekoliko sati kasnije dok je gorko plakao shvativši da je zatajio onoga koga je tako duboko volio (Matej 26:75). Ali zamis-

Pavao je, iako progonjen, savjetovao dobrotu

lite snagu Petrovog svjedočanstva kada je kasnije rekao braći da mu je, čak i nakon što je zatajio GOSPODINA, oprošteno i da je Bogu vrijedan.

Svaki neuspjeh može biti iskustvo iz kojeg se uči. Petar je bio izvanredan primjer tog načela, a njegova priča govorila je mnogim posvećenim srcima. Spoticanje nije neuspjeh kada postane iskustvo iz kojeg učimo. Isusove utješne riječi postale su Petrov put do oporavka. Sjećanje da je Isus molio za njega bio je neprestani izvor snage koji je Petar nosio sa sobom kroz cijeli svoj život. Mi, također, trebamo znati da je drugima stalo do nas i da žele da budemo vjerni. Ta spoznaja može biti veliki izvor snage.

Trebali Bismo Suditi Samima Sebi

“Jer da smo sami sebe sudili, ne bismo bili suđeni” (1. Korinćanima 11:31). “Dobar čovjek iz dobre riznice srca svojega iznosi ono što je dobro; a zao čovjek iz zle riznice srca svojega iznosi ono što je zlo: jer od obilja srca usta njegova govore” (Luka 6:45). Ponekad je teško spoznati vlastite motive. Ako su naše riječi sklone negativnosti, možda nenamjerno tražimo priliku za kritiziranje. Izgovorene riječi često su pokazatelj stanja nečijeg srca. Procjena naših riječi može nam pomoći da sudimo svojim srcima, što je nužna vježba za razvoj karaktera. Naravno, s takvom se procjenom može otići predaleko, pa možemo postati pretjerano kritični, čak i prema samima sebi. Dakle, potrebna je pravilna ravnoteža iskrene procjene i razumijevanja Božje pripreme za naše nedostatke.

Vjernici imaju značajnu prednost nad svijetom. Dok procjenjujemo svoje riječi, možemo ih mjeriti prema savršenom Kristovom standardu. Cilj svakog posvećenog srca trebao bi biti odražavanje standarda koji je postavljen pred nas. Naše same riječi, dakle, mogu biti alat za rast. Razvoj karaktera općenito je spor i postojan, a GOSPODIN traži naš najbolji trud, a ne savršenstvo.

Namjera Srca

“Dobar čovjek iz dobre riznice srca iznosi dobre stvari; a zao čovjek iz zle riznice iznosi zle stvari” (Matej 12:35). Kontroliranje naših riječi jasno je opomena iz Svetog pisma. Ali još je važnije paziti na misli kojima dopuštamo da se zadržavaju u nama. Cilj svakog vjernika trebao bi biti hvaljenje GOSPODINA ne samo usnama, već i srcem. Ako su pohvala i zahvala u srcu, riječi će teći prirodnije.

Prilikom ophođenja s problematičnim pojedincima, koristan pristup može biti gledati ih očima Boga i onoga što će On jednoga dana od njih učiniti. Poznavanje Božanskog plana vjekova pruža predivnu perspektivu o tome kako će ljudi rasti pod utjecajem Božjeg kraljevstva. Zamišljanje dobra koje će se razviti u drugima, kako se

Petru je oprošteno — i mi bismo trebali opraštati.

njihove negativne osobine smanjuju i s vremenom nadvladavaju, može biti korisno u reagiranju na druge. I sâm Isus možda je koristio ovaj neprocjenjivi pristup kada je bio suočen sa svojim neprijateljima.

Kada Kritika Postane Nužna

“Ali kad je Petar došao u Antiohiju, suprotstavio sam mu se u lice, jer je bio za osudu” (Galaćanima 2:11). Ne želeći uvrijediti svoju židovsku braću, apostol Petar odvojio se od poganske braće u njihovoj prisutnosti. Pavao je bio primoran javno se suočiti s Petrom zbog ovoga. Pavao je vjerojatno osjećao da je to nužno učiniti u prisutnosti obiju skupina, budući da se njegova poruka različito odnosila na svaku skupinu. Židovi ne bi trebali smatrati sebe superiornijima od svoje poganske braće. Pogani su trebali shvatiti da su na jednakoj razini, budući da je opravdanje došlo kroz Kristovu zaslugu, a ne kroz Zakon. Bio je to važan trenutak poučavanja koji je postao temeljna istina za crkvu.

Petrov odgovor nije zabilježen. To sugerira da je razumio kritiku i prihvatio ukor. Njegova ljubav i poštovanje prema Pavlu jasno su vidljivi u završnim riječima njegove druge poslanice (2. Petrova 3:15, 16). To postavlja značajan primjer da čak i apostol može prihvatiti kritiku i

učiti iz nje. Problem se vjerojatno ne bi riješio bez Petrovog brzog odgovora. Neemocionalna procjena kritike može biti teška, ali povrijeđeni osjećaji moraju se ostaviti po strani prije nego što se iz nje može izvući ikakva korist.

Namjera srca također je ključna prilikom dijeljenja kritike. Pavao je želio ispraviti nepravdu koja se događala u crkvi. Kad je jednom riješio to pitanje, nije nastavio u nedogled. Niti je koristio osobne napade. Bavio se isključivo dotičnim problemom. Kad god kritika postane nužna, nečija namjera u njezinom iznošenju mora biti podizanje i izgrađivanje.

U Domu, na Poslu, u Eklesiji

“Neka nikakve nečiste riječi nikada ne pređu preko vaših usana, nego neka sve vaše riječi budu dobre za korist drugima prema potrebi trenutka, kako bi bile sredstvo blagoslova slušateljima ... Neka sva ogorčenost i svaki strastveni osjećaj, svaka ljutnja i glasan uvredljiv jezik budu nepoznati među vama, a također i svaka vrsta zlobe. Naprotiv, naučite biti ljubazni jedni prema drugima, nježna srca, praštajući jedni drugima, baš kao što je i Bog u Kristu vama oprostio” (Efežanima 4:29, 31, 32, Weymouth).

Apostolov savjet sugerira da imamo veću kontrolu nad svojim mislima i osjećajima nego što to shvaćamo. Ljutnja potječe iz srca, a nezdrave riječi dolaze od nezdravog razmišljanja. Iako se neispravne misli mogu nadvladati, to zahtijeva usklađeniji napor od pukog kontroliranja jezika. Apostol Pavao savjetovao je GOSPODNJE sljedbenike da čak i svoje misli dovedu u sklad s onim što je Krist učio. “Oružje našeg ratovanja nije tjelesno, nego moćno u Bogu za rušenje utvrda; obarajući razmišljanja (maštanja) i svaku oholost koja se uzdiže protiv spoznaje Boga, i zarobljavajući svaku misao na pokornost Kristu” (2. Korinćanima 10:4, 5).

Pavao je jasno dao do znanja da se borimo protiv maštanja, ili umovanja tijela. Obaranje štetnih misli može se postići samo njihovim zamjenjivanjem pozitivnim, izgrađujućim mislima. Prisjećanje na nedavnu raspravu u proučavanju ili istinu o kojoj smo učili ne pomaže samo u kontroliranju naših misli, već i u produbljivanju našeg fokusa na pobožna načela.

“Govoreći jedni drugima u psalmima, himnima i duhovnim pjesmama, pjevajući i stvarajući melodiju u svom srcu GOSPODINU” (Efežanima 5:19). Ovaj se savjet općenito primjenjuje na vrijeme kada se braća sastaju zajedno. Ipak, pjevanje mentalne himne ili čitanje psalma može zamijeniti maštanja našeg palog tijela.

Isus je bio dobronamjeran prema drugima.

Ponekad nečiji obiteljski život nudi drugačije okruženje za kontroliranje jezika. Prirodno smo skloniji biti otvoreniji prema slobodnom govoru i lakšem dijeljenju mišljenja s vlastitom obitelji. Ali i ovdje trebamo biti na oprezu kako bismo dopustili samo one misli i riječi koje izgrađuju.

Blagi Odgovori u Grubom Svijetu

Teško je ne biti pod utjecajem svoje okoline. Današnji svijet često je grub i nemilosrdan, kritičan prema onima s drugačijim idejama. Svijet ne prepoznaje niti koristi alate koje je GOSPODIN dao za kontroliranje misli i riječi. Vjernici koji ne žele slijediti tu silaznu putanju moraju svjesno preuzeti kontrolu nad svojim mislima i riječima. Na taj način, blag odgovor nije samo stvar dobrih manira, već dokaz čuvanog srca.

Kada ispravljanje drugih postane nužno, nečiji motiv mora biti ispravljanje pogreške, a ne ponižavanje pojedinca. Blagi će odgovor češće donijeti najbolju reakciju i savršenije odražavati Božju ljubav.

Molitva za kršćansku nastrojenost je korisna. “Naposlijetku, braćo, što god je istinito, što god je pošteno, što god je pravedno, što god je čisto, što god je ljupko, što god je na dobru glas; ako ima kakve kreposti, i ako ima kakve pohvale, o tome razmišljajte” (Filipijanima 4:8).

— Br. Tom Ruggirello

Mudri Uče od Mudrih

„Druži se s mudrima, i postat ćeš mudar; a tko se drži bezumnika, loše će proći” (Mudre izreke 13:20, ASV, ostali tekstovi su iz RVIC prijevoda, osim ako nije drugačije naznačeno).

Gornji tematski redak podsjeća nas da ljudi kojima se odlučimo okružiti igraju važnu ulogu u rastu našeg karaktera. Iz njega učimo da možemo postati mudri ako hodimo s mudrima — slušajući njihove savjete i učeći

iz njihovog primjera. Nasuprot tome, također moramo izbjegavati kvareće utjecaje i održavati čistu savjest. Na ovaj način, Mudre izreke 13:20 pokazuju nam još jedan praktičan način na koji kršćanin mora čuvati srce: pažljivim biranjem utjecaja kojima dopuštamo da nas okružuju i oblikuju. Ovo je važno načelo za svakoga tko nastoji sačuvati srce od grijeha i održati blisko zajedništvo s Bogom.

Mogu Naučiti Više Slušajući Nego Govoreći

Cilj traženja mudrosti jest bolje razlučiti kako čuvati svoja srca. Ako želimo dobiti blagoslove hodanja s mudrim suputnicima, prvo moramo biti voljni prestati govoriti i slušati one od kojih možemo naučiti pobožnu mudrost.

Razmotrite trenutnu kulturnu klimu. Unatoč tome što živimo u svijetu punom informacija, slobodno dostupnih na dohvata ruke, mi ne živimo u Dobu razuma (mozga), već u Dobu nesigurnosti. Ljudi s kompleksom nesigurnosti obično inzistiraju na tome da oni vode svu riječ. Ipak, oni koji misle da znaju sve ostavljaju malo prostora da nauče išta više.

Srce koje želi biti sačuvano mora biti dovoljno ponizno da sluša. Više učimo slušajući nego govoreći. Razmotrite nekoliko biblijskih primjera onih koji su imali koristi od slušanja ili su patili zbog odbijanja mudrog savjeta. Sin kralja Davida, Amnon, odbio je poslušati glas svoje sestre, i dvije godine kasnije to ga je koštalo života (2. Samuelova 13). Kralj David nije poslušao svog nećaka Joaba, zapovjednika svoje vojske, nego je prebrojio narod (kako bi vojska išla u rat), i to je koštalo života 70.000 ljudi (2. Samuelova 24). Ipak ranije, kada je kralj Šaul poslušao mladića, Davida, bio je oslobođen prijetnje diva Golijata, ostali njegovi filistejski neprijatelji su pobjegli, a neprijateljski tabor pripao je njima za plijen (1. Samuelova 17:31 i dalje).

Nikodem je bio židovski poglavar i farizej, koji je došao Isusu govoreći: “Rabbi, znamo da si od Boga došao kao

učitelj; jer nitko ne može činiti ove znakove koje ti činiš, osim ako Bog nije s njim” (Ivan 3:1 i dalje). Ipak, većina farizeja, pismoznana i saduceja tražila je samo kako bi Isusu našla manu (Matej 21-22). Isusovi učenici su slušali kada je On rekao: “Kad vidite Jeruzalem opkoljen vojskama, tada znajte da je blizu njegovo opustošenje. Tada neka oni koji su u Judeji bježe u gore” (Luka 21:20 i dalje); vidjeli su kako Vespazijanova rimska vojska napreduje prema Jeruzalemu 68. godine po Kr. i povlači se 69. godine, pa su pobjegli preko rijeke Jordan. Sljedeće godine Tit je vratio rimsku vojsku kako bi uništio grad i Hram; mnogi su farizeji izgubili živote, a saduceji su izgubili ili živote ili sredstva za život.

Slično tome, na ovom kasnijem kraju Evandeoskog doba, trebamo biti budni, “neka onaj tko čita razumije” kako bi “vidio gnusobu opustošenja... kako stoji na svetoj mjestu” (Matej 24:15-18); stoga mi trebamo “Izaći iz nje [Babilona], narode moj, da ne budete sudionici njezinih grijeha” (Otkrivenje 18:1-5). Tako bi i naši duhovni životi mogli biti u pitanju. Svakako poslušajmo ovo ozbiljno upozorenje. “Prigni svoje uho i slušaj riječi mudrih, i prisloni svoje srce mome znanju ... Da tvoje pouzdanje bude u Jehovi” (Izreke 22:17, 19).

Učenje Na Pogreškama

Postoji poznati intervju s uspješnim čovjekom. Kako ste postali tako uspješni? Dobrim odlukama. Kako ste

Jeruzalem opkoljen vojskama

došli do toga da donosite dobre odluke? Iskustvom. A kako ste stekli iskustvo? Lošim odlukama!

Mudrost: Dobar čovjek uči na svojim pogreškama. Mudar čovjek uči na tuđim pogreškama. Ovo je osobito dragocjeno za kršćanina koji nastoji hoditi s mudrima, učeći i na dobrim i na lošim primjerima sačuvanima za nas u Pismu.

Naša Okolina Utječe Na Nas, Ali Mi Nismo Njezini Proizvodi

Ne bismo trebali tražiti nepoštene i buntovne ljude za bliske prijatelje. Ipak, trebali bismo ostati otvoreni za pomaganje i ohrabrivanje pokajanih grešnika da promijene svoje puteve. “A takvi su bili i neki od vas” (1. Korinćanima 6:9-11).

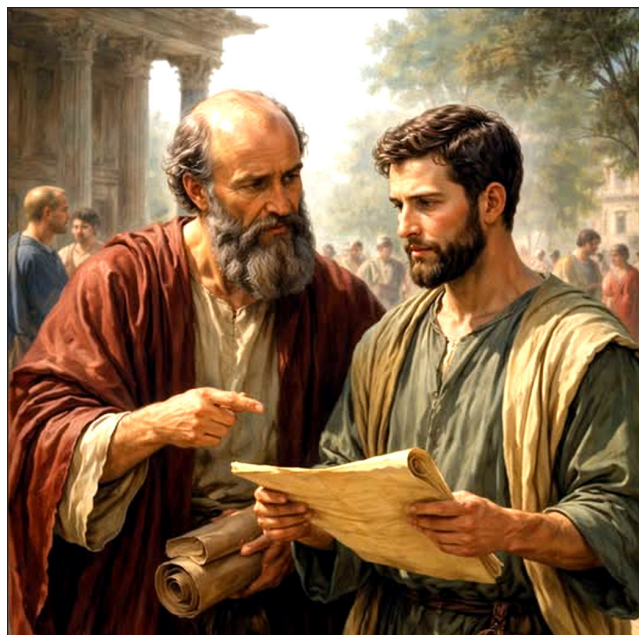
Farizeji su upitali Isusove učenike: “Zašto vaš Učitelj jede s carinicima [poreznicima, od kojih su većina iznudaivači] i grešnicima?” Nije li to razumno pitanje? Ipak, carinici i grešnici su bili ti koji su dolazili Isusu, a ne obrnuto (Matej 9:10-13). Matej, carinik, upravo je bio pozvan da postane učenik. Zar ne bi sada i ostali carinici bili znatijeljni? Možda su razmišljali o promjeni svojih puteva? Je li ih Isus trebao odbiti? Umjesto toga pokazao im je put do pokajanja i poštenog života.

Tko bi pomislio na sprijateljivanje s čovjekom koji je učinio toliko zla sukršćanima? Ipak, Barnaba je brzo uočio promjenu kod Savla iz Tarza (Djela apostolska 9:26-28, 11:22-30), nama kasnije poznatog kao apostol Pavao. Budimo i mi na oprezu kako bismo ohrabрили mod-erne pokajane carinike i grešnike.

Apostol Pavao upozorio je Timoteja — i tako sada upozorava nas — da će “u posljednjim danima”¹ doći teška vremena, kada će ljudi biti “ljubitelji samih sebe, lakomi, hvalisavci, oholi” i još mnogo toga; “od takvih se odvрати” (2. Timoteju 3:1-5). Upozorenje se ne odnosi samo na same ljude, već na duh koji njima vlada. Ako se srce želi sačuvati, ono ne smije biti oblikovano sebičnim, oholim ili nesvetim utjecajima. “Zla društva kvare dobre običaje” (1. Korinćanima 15:33).

U isto vrijeme, Pavao daje prijeko potrebnu ravnotežu. Iako se trebamo držati podalje od nemoralnih utjecaja, ne možemo u potpunosti izbjeći svijet, jer bismo u tu svrhu morali “izaći iz svijeta” (1. Korinćanima 5:9-13). Ipak, kada je odvajanje nužno, duh mora ostati korektivan radije nego pun mržnje: “ne družite se s njim, da bi se posramio. A ipak ne smatrajte ga neprijateljem, nego ga

(1) Apostol Petar tumači “posljednje dane” (množina) tako da obuhvaćaju cijelo Evandeosko doba (Djela apostolska 2:17). “Posljednji dan” (jednina) počinje na početku njegove žetve (Ivan 6:39-40).

Pavao i Timotej

opominjite kao brata” (2. Solunjanima 3:14-15, ASV).

Ove apostolske opomene podsjećaju nas da svoja srca moramo čuvati pažljivim odabirom onih čije društvo tražimo, izbjegavajući na taj način utjecaj duha sebičnosti koji dominira današnjicom. Ovo se načelo ne primjenjuje samo na blisko prijateljstvo, već i na način na koji se ponašamo u svijetu. Nitko ne bi trebao pokušavati uzeti od svijeta koliko god može, a pokušati vratiti što je manje moguće (Efežanima 4:28). Bi li se stav jednog kršćanina trebao loše odražavati na Isusa Krista, koji ga je poslao? Svatko bi od nas trebao nastojati dati više nego što uzima. Bilo da se bavimo poljoprivredom, tehnologijom, računovodstvom ili nekim drugim poštenim zanimanjem, neka to bude način blagoslivljanja svijeta, predukus onoga što se nadamo učiniti za svijet u Kristovom Kraljevstvu.

Ovaj duh davanja više nego što uzimamo trebao bi se protezati i izvan našeg posla. Trebali bismo pomagati drugima onako kako smo u mogućnosti. Ponekad moramo postaviti prioritete. “Dakle, dok imamo priliku, činimo dobro svima, a najviše onima koji su ukućani vjere” (Galaćanima 6:10). Ipak, ne smijemo zanemariti ni svoje neprijatelje: “Ako je dakle gladan tvoj neprijatelj, nahrani ga; ako je žedan, napoji ga” (Rimljanima 12:20).

Ako Vidite Dobar Primjer, Slijedite Ga; Ako Ne Vidite Dobar Primjer, Postavite Ga.

Isus je rekao svojim učenicima: “Slijedi me” (Matej 8:22, 9:9). Time želi reći da trebamo slijediti Njegov primjer, najbolje što možemo. Apostol Pavao to i čini te nas potiče da učinimo isto: “Budite nasljedovatelji moji, kao što sam i ja Kristov” (1. Korinćanima 11:1). Iako

ne trebamo obožavati čak ni najvjernije kršćane, možemo učiti promatrajući njihove primjere.

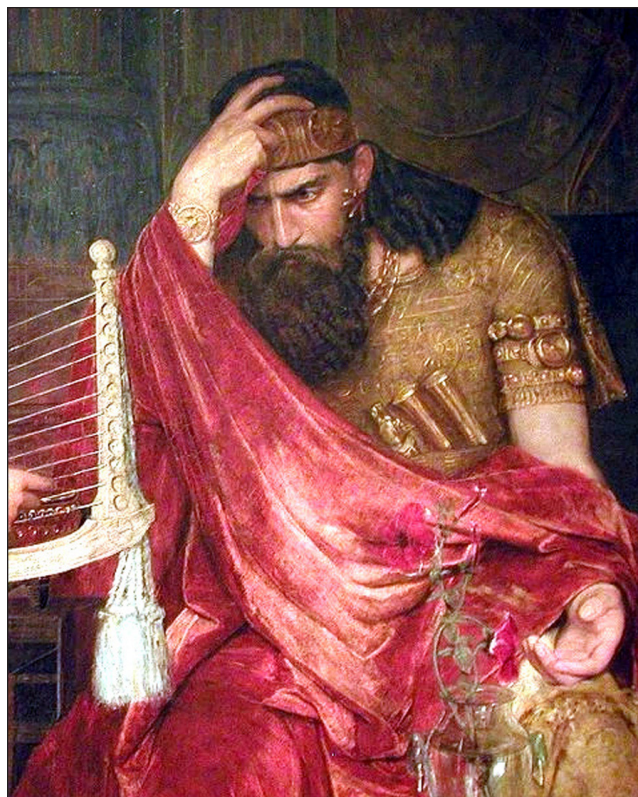
Svima nama s vremena na vrijeme treba ispravak. "Luđak prezire pouku oca svoga, a tko drži do ukora, pametan je" (Izreke 15:5). Svakome od nas će s vremena na vrijeme biti rečeno da bismo trebali učiniti nešto drugačije od onoga što radimo. Je li kritika ispravna ili pogrešna, ili od svakoga pomalo? Dobro je u miru poslušati ukor, a zatim ga procijeniti.

Takvo znanje je korisno kada se primjenjuje. Kralj Šaul je znao što bi trebao učiniti u vezi s Amalećanima, ali je učinio drugačije i za to platio tešku kaznu (1. Samuelova 15). Akan je znao što ne bi smio učiniti s plijenom u Jerihonu, ali je to ipak učinio (Jošua 7); to je koštalo života trideset i šest Izraelaca, a zatim je koštalo života Akana i njegovu obitelj. Nasuprot tome, jedna je mudra žena razgovarala s Joabom, ratnikom koji je planirao pobiti sve u gradu, i spasila je njegove građane svojim mudrim savjetom (2. Samuelova 20:16 i dalje). "Ako to znate, blago vama budete li to činili" (Ivan 13:17).

Većina znanja je dobra stvar, ali mudrost je znati kako ga primijeniti. Ako u svom svakodnevnom životu otkrijemo da nedostaje dobrih primjera, tada ne bismo trebali očajavati. Ako na nas mogu utjecati oni oko nas, onda i mi možemo utjecati na njih. To najbolje možemo postići dopuštajući drugima da vide kako provodimo u praksu ono što propovijedamo. Iz pjesme "Propovijedi koje vidimo" (Edgar Guest): "Radije bih svaki dan vidio propovijed nego je čuo; radije bih da netko hoda sa mnom nego da mi samo kaže put." Vaš bi život mogao biti jedina Biblija koju će vaš susjed ikada pročitati.

Malo Se Stvari U Životu Može Mjeriti S Čistom Savješću

Sveto pismo nas opominje da pažljivo razmotrimo utjecaje kojima se okružujemo. Želimo li učinkovito čuvati svoja srca, moramo birati suputnike koji nas potiču na rast u pravednosti. Ako smo nepažljivi, naš rast može biti usmjeren prema bilo kakvim utjecajima kojima dopuštamo da nas oblikuju. Obmana je, na primjer, česta u svijetu. Osobu se može namamiti u nešto isplativo ili ugodno, ali sramotno, uz uvjeravanje da to "nitko neće znati." Ipak, kada popustimo takvom iskušenju, gubimo jednu od najvrjednijih stvari koje posjedujemo: čistu savjest. Što je još gore, skriveni grijeh srce čini ranjivim na strah. Upravo oni utjecaji koji su nas doveli do grijeha mogli bi zatim iskoristiti spoznaju o tom grijehu kako bi nas gurnuli prema daljnjem kompromisu.

Kralj Šaul

Isus nam je rekao: "Čuvajte se lažnih proroka, koji vam dolaze u ovčjem runu, a iznutra su grabežljivi vukovi" (Matej 7:15). Približavajući se kraju svog života, apostol Pavao je također upozorio: "Znam da će nakon mog odlaska među vas ući okrutni vukovi, koji neće štedjeti stada; i između vas samih ustat će ljudi koji će govoriti izopačene stvari" (Djela apostolska 20:29, 30).

Trebali bismo nastojati izbjegavati takve utjecaje u svijetu i u crkvi, a umjesto toga tražiti one koji nam pomažu rasti u milosti i znanju. U isto vrijeme, trebali bismo razvijati stav koji je izrazio psalmist: "Srce slomljeno i skrušeno, o Bože, ti nećeš prezreti" (Psalam 51:17).

Trebali bismo biti spremni utešiti pokajnika koji je sagriješio, pazeći pritom da i sami ne popustimo iskušenju.

Cilj za svakoga od nas je imati "ljubav iz čista srca i dobre savjesti i vjere neprijetvorne" (1. Timoteju 1:5). Muči li osobu ikada savjest zbog toga što čini ono što je ispravno? Neka svaki kršćanin uzme u obzir: Lakše je održavati čistu savjest nego ju krpiti.

Oni kojima se okružujemo utjecat će na nas na ovaj ili onaj način. Nastojmo čuvati svoja srca pažljivo birajući društvo u kojem se nalazimo.

— Br. Jim Parkinson

Važnost Samokontrole

*„Tko je spor na gnjev, bolji je od junaka; i tko vlada svojim duhom, bolji je od onoga tko osvoji grad.”
(Mudre izreke 16:32, KJV. Ostali citati su iz prijevoda New American Standard Bible, osim ako nije drugačije naznačeno.)*

Gornji tematski redak naglašava važnost vladanja našim duhom. Da bi to učinio, čovjek mora vježbati samokontrolu. Čineći to, kršćanin na jedan od načina čuva srce jer osigurava da unutarnjim životom ne vlada sebičnost. Mudre izreke 16:32 uspoređuju ovu samokontrolu s djelom osvajanja grada i uče da veća pobjeda nije ona nad vanjskim neprijateljima, već nad impulsima srca. Prva polovica izreke naglašava težinu kontroliranja gnjeva. Gnjev se brzo podiže, pritišće na izražavanje i često se nastoji opravdati nakon što je izbio. Želi li se srce sačuvati, ne smije se dopustiti da takvi impulsi vladaju bez nadzora.

Isti naglasak na samokontrolu nalazimo i u Novom zavjetu. U svom opisu kršćanskog karaktera, apostol Petar piše: “Zbog ovog istog razloga, uložite svu revnost da svojoj vjeri dodate dobrotu (vrlinu); a dobroti, znanje; a znanju, samokontrolu... Jer ako činite te stvari... bit će vam bogato omogućen ulazak u vječno kraljevstvo našega Gospodina i Spasitelja Isusa Krista” (2. Petrova 1:5, 6, 10, 11, NIV). Samokontrola je, dakle, bitna komponenta kršćanskog karaktera i vitalna je za čuvanje srca.

Apostol Pavao također identificira samokontrolu kao vitalan dio kršćanskog karaktera. “Ne znate li da oni koji trče u trci, svi trče, ali samo jedan dobiva nagradu? Trčite tako da je možete osvojiti. Svatko tko se natječe u igrama, vježba samokontrolu u svemu. Oni to tada čine da dobiju raspadljiv vijenac, a mi neraspadljiv. Ja, dakle, trčim tako, ne kao bez cilja; boksam tako, ne kao da udaram u prazno; nego discipliniram svoje tijelo i činim ga svojim robom, kako ne bih sâm, nakon što sam propovijedao drugima, bio diskvalificiran” (1. Korinćanima 9:24-27).

Pet Točaka O Samokontroli

U 1. Korinćanima 9 apostol iznosi pet važnih točaka o samokontroli.

- Prvo, on nas potiče: “Trčite tako da možete osvojiti” (stih 24). Kršćanski život nije besciljno lutanje, već trka s nagradom postavljenom pred nama.

- Drugo, Pavao nas podsjeća da sportaš “vježba samokontrolu u svemu” (stih 25). Uspješan sportaš kontrolira svaki aspekt svog života kako bi postigao pobjedu. Njegov

raspored, prehrana, trening, misli, pa čak i stav, sve je to krojeno tako da osigura pobjedu. Mi moramo učiniti isto.

- Treće, Pavao je naveo: “Ja ne trčim bez cilja” (stih 26, CEV). Odbio je biti ometen. Nije si dopustio živjeti životom tjelesnog popuštanja nadajući se dobrom duhovnom ishodu. Cilj pobjede vodio je njegov kršćanski hod.

- Četvrto, Pavao je dodao: “Ja nisam boksač u sjeni, ja se stvarno borim!” (stih 26, Phillips). Pavao je prepoznao da je njegova duhovna dobrobit u pitanju i da se za nju mora boriti.

- Peto, Pavao zaključuje: “Ja discipliniram svoje tijelo i činim ga svojim robom” (stih 27). Samokontrola se mora proširiti na tijelo, čineći ga slugom Novog stvorenja. Rezultat koji Pavao traži jest da, nakon što je propovijedao drugima, on sam ne bude diskvalificiran. Vjerno primijenjena, samokontrola čuva srce dok kršćanin hrli prema pobjedi.

Apostol Pavao

Isus Je Bio Primjer Samokontrole

Samokontrola je bila istaknuta karakteristika našeg Gospodina Isusa prilikom njegovog prvog dolaska. Isus je uvijek sebe obuzdavao kako bi činio Božju volju, čak i kada mu je bilo samo 12 godina (Luka 2:41-49). Obuzdavao je sebe da govori Očeve riječi. “Ništa ne činim na vlastitu inicijativu, nego govorim ove stvari onako kako me Otac naučio” (Ivan 8:28).

Isus je sebe obuzdao tako da nema vlastitu inicijativu niti volju. “Ja ne mogu ništa činiti na vlastitu inicijativu. Kako čujem, tako sudim; i moj je sud pravedan, jer ne tražim svoju volju, nego volju Onoga koji me poslao” (Ivan 5:30). Njegova podložnost Bogu predivno je ilustrirana u Getsemanskom vrtu, kada se vjerno molio nebeskom Ocu: “Ne kako ja hoću, nego kako Ti hoćeš” (Matej 26:39).

Nije dopustio da ga bilo kakva tjelesna želja navede na napuštanje puta koji mu je postavio njegov Nebeski Otac. U savršenoj poslušnosti Bogu, njegovo je srce bilo u potpunosti zaštićeno od iskušenja.

Samokontrola Ključna Za Crkvu

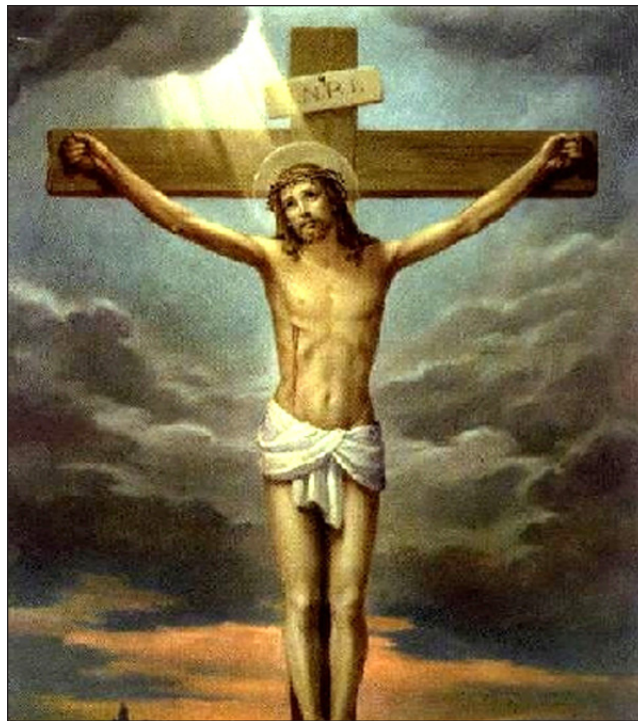
Bog očekuje sličnu razinu samokontrole od crkve. On neće podariti snagu božanske prirode nikome osim onima koji bi, kroz samokontrolu, savršeno usmjeravali tu prirodu u skladu s Božjim načelima istine i pravednosti. Apostol Pavao to objašnjava u Rimljanima 8:13: “Jer ako živite po tijelu, umrijet ćete; ali ako Duhom usmrćujete djela tijela, živjet ćete.” Usmrćivanje djela tijela svetim Duhom prikladan je opis samokontrole. Na taj način, samokontrola čuva srce uskraćujući tijelu dopuštenje da vlada tamo gdje mora vladati Božji Duh.

Domet Samokontrole

Domet samokontrole je širok i obuhvaća svaki aspekt našeg života. “Svatko tko se natječe u igrama vježba samokontrolu u svemu” (1. Korinćanima 9:25). Sve što je ostavljeno izvan dosega samokontrole postaje meta Protivnika. To znači da moramo uskladiti svoje misli, riječi i djela s Božjom voljom ako želimo u potpunosti sačuvati srce.

Pavao to objašnjava na sljedeći način: “Naša je borba srušiti svaku obmanjujuću fantaziju i svaku nametnutu obranu koju ljudi podižu protiv pravog znanja o Bogu. Mi se čak borimo zarobiti svaku misao dok ne prizna Kristov autoritet” (2. Korinćanima 10:5, Phillips). Samokontrola je nužna jer smo mi pala i nesavršena bića (Psalam 51:5). Za nas je presudno doći u sklad s Bogom i Njegovim načelima istine i pravednosti.

David je u Psalmu 119:34-37 napisao: “Daj mi razumijevanje, da bih mogao opsluživati Tvoj zakon i čuvati

Isus je izdržao.

ga svim srcem svojim. Učini da hodam stazom Tvojih zapovijedi, jer u tome uživam. Prigni srce moje k Svojim svjedočanstvima, a ne k nepoštenom dobitku. Odvrati oči moje od gledanja ispraznosti, i oživi me na Svojim putevima.” Samokontrola je ključna za življenje ovog odlomka u našim životima — opsluživati Božji zakon, hodati u Njegovim zapovijedima, priklanjati naša srca Njegovim svjedočanstvima i odvrćati naša srca i oči od nepoštenog dobitka i ispraznosti.

Važnost samokontrole u odnosu na ostale kršćanske karakteristike prikazana je u 2. Petrovoj 1:5-8. Prije samokontrole, Petar navodi tri karakteristike: vjeru, moralnu izvrsnost i znanje (2. Petrova 1:5-6). Nakon samokontrole, Petar spominje četiri dodatne karakteristike: ustrajnost, pobožnost, bratsku naklonost i ljubav (2. Petrova 1:6-7).

Možda samokontrola slijedi znanje jer upravo kroz spoznaju Božje Riječi učimo što bi se trebalo kontrolirati i kako to kontrolirati. Ustrajnost, pobožnost, bratska naklonost i ljubav sve su to dijelovi kršćanskog karaktera koji proizlaze iz primjene samokontrole u skladu s istinom i pravednošću u našim životima. Bez samokontrole nikada ne bismo mogli razviti ove karakteristike, koje su suprotne našoj paloj ljudskoj naravi.

Kako Razviti Samokontrolu

Kako kršćanin razvija samokontrolu? Prvo, promjenom onoga što volimo. Kao pala zemaljska bića, mi volimo

Isus je uskrišen, što mu je nagrada za pobjedu.

zemaljske stvari — nas same, naše želje i one oko nas. Da bismo razvili samokontrolu nad tijelom, moramo doći do toga da više volimo duhovne stvari nego zemaljske. Ako ne promijenimo ono što volimo, borit ćemo se da uspostavimo samokontrolu nad svojim tijelom.

Da bismo to učinili, moramo slijediti Isusove riječi u Marku 12:30: “**LJUBI GOSPODINA BOGA SVOJEGA SVIM SRCEM SVOJIM, I SVOM DUŠOM SVOJOM, I SVIM UMOM SVOJIM, I SVOM SNAGOM SVOJOM.**” Vrhunska ljubav prema Bogu navodi nas na vrhunsku ljubav prema Božjem zakonu i Njegovim zapovijedima. Vrhunska ljubav prema Bogu i Njegovom zakonu pomoći će da naša sebičnost i želja za vršenjem vlastite volje dođu pod kontrolu našeg Novog stvorenja.

Provođenje samokontrole u djelo tada slijedi primjer olimpijskog sportaša, koji kontrolira svaki aspekt svog života kako bi pobijedio u svom natjecanju. Uz samokontrolu, mi ćemo kontrolirati:

- Naše razmišljanje — fokusiranjem na duhovnu mudrost.
- Naše vrijeme — koristeći ga u Gospodinovoj službi.
- Naš trening — fokusiranjem na načela pravednosti.
- Našu duhovnu prehranu — gosteći se riječima Istine.
- Naše riječi i djela — fokusirajući ih na naš duhovni cilj: sličnost Kristu.

Nakon što se naša srca usredotoče na duhovne stvari, sljedeći korak prema samokontroli odvija se u umu. Tko smo i što smo kontrolira se našim razmišljanjem, kao što je Salomon rekao: “Jer kako on razmišlja u svom srcu, takav je i on” (Mudre izreke 23:7, KJV). Naši životi, a osobito naše riječi i djela, izrastaju iz naših misli. Što više možemo kontrolirati svoje razmišljanje, to više možemo kontrolirati svoje riječi i djela.

Apostol Pavao nam govori kako to učiniti u 2. Korinćanima 10:5 (Rotherham): “Zarobljavamo svaku misao na pokornost Kristu.” Ovo zvuči zastrašujuće, ali Gospodin nam pruža pomoć kao što Pavao piše u 2. Timoteju 1:7: “Jer Bog nam nije dao duha plašljivosti, nego snage, ljubavi i discipline.” Kroz sveti Duh, Bog nam je dao duh discipline ili samokontrole. Moramo dopustiti Božjem svetom Duhu da preuzme kontrolu nad našim razmišljanjem.

Olimpijski sportaši provode mnogo vremena razmišljajući o svom natjecanju, planirajući svoju strategiju i vizualizirajući svoju konkurenciju. To ih priprema za ono što će se dogoditi kada natjecanje počne. Isto načelo vrijedi i za kršćanina. Svoje razmišljanje moramo usredotočiti na naš događaj — kršćanski hod. Apostol Pavao daje nam mjerilo za naše razmišljanje u Filipljanima 4:8: “Naposljedku, braćo, što god je istinito, što god je časno, što god je pravedno, što god je čisto, što god je ljupko, što god je na dobru glasu, ako ima kakve izvrsnosti i ako ima čega hvale vrijednog, o tome razmišljajte.”

Naše bi vrijeme trebalo biti usredotočeno na služenje Gospodinu, kao što je Pavao napisao u Efežanima 5:16 (NLT): “Iskoristite svaku priliku u ovim zlim danima.” To je ono što olimpijski sportaši rade tijekom svojih priprema, treninga i natjecanja. Svaki je trenutak posvećen pripremama za njihov događaj i mi bismo trebali slijediti taj primjer. Slijedimo Pavlov savjet u Kološanima 4:5: “Ponašajte se mudro prema onima koji su vani, iskupljujući vrijeme (koristeći priliku).”

Olimpijski sportaši neprestano treniraju kako bi se pripremili za natjecanje. Vježbaju stotinama sati, izvode tisuće rutina, plivaju tisuće krugova i trče tisuće milja. Stalno vježbaju kako bi poboljšali svoju izvedbu. Taj primjer trebamo slijediti u našem vježbanju u pravednosti. David je napisao u Psalmu 25:5: “Vodi me u Svojim istini i pouči me, jer si Ti Bog mog spasenja.” Poput trenera, Bog će nas podučavati Svojom pravednosti, a zatim će nam slati iskustva da je vježbamo.

Olimpijski sportaši pažljivo kontroliraju svoju prehranu jer ona može uvelike utjecati na njihovu izvedbu. Jedu zdravu hranu osmišljenu tako da maksimizira njihovu snagu i izdržljivost. I mi također moramo kontrolirati ono što jedemo kako bi to koristilo našem duhovnom životu.

To nas podsjeća na Jeremiju 15:16: “Tvoje su riječi nadene i ja sam ih pojeo... Tvoje su mi riječi postale radost i veselje moga srca.” Riječ Božju trebali bismo uzimati u svoja srca i umove. Ove su riječi radost i veselje našeg uma Novog stvorenja. Njihovo asimiliranje pomoći će nam da izrastemo u Kristovu sličnost. David je u Psalmu 19:10-11 napisao: “Poželjniji su od zlata, da, od mnogo čistoga zlata; Sladi su i od meda i kapi iz saća. Štoviše,

Božja riječ naš je putokaz.

njima je tvoj sluga opomenut; U njihovom držanju velika je nagrada” — vječni život.

Pametni sportaši paze na to što govore. Hvalisavi ili neprimjereni komentari mogu im odvratiti fokus s priprema i natjecanja. Samokontrola znači kontroliranje onoga što govorimo kako bi to moglo donijeti hvalu Bogu i pomoći našoj braći i našim bližnjima. Apostol Pavao je rekao Festu u Djelima apostolskim 26:25: “Ja izgovaram riječi trijezne istine.” Isus je rekao svojim učenicima: “Riječi koje sam vam ja govorio duh su i život su” (Ivan 6:63). Isus i Pavao govorili su istinu, hvalili su Boga te su nastojali ohrabriti i pomoći svima koji su tražili Boga. Slijedimo njihov primjer. “Neprestano, dakle, prinosimo Bogu žrtvu hvale, to jest plod usana koje zahvaljuju Njegovom imenu” (Hebrejima 13:15).

Pametni sportaši također su pažljivi u onome što rade. Ne žele ugroziti vrijeme i trud koji su uložili u trening, niti riskirati ozljedu ili diskvalifikaciju radeći nešto nemudro. Trebali bismo zauzeti isti pristup. Samokontrola mora naša djela uskladiti s Božjom voljom. “Ono što ste naučili i primili, čuli i vidjeli na meni, to činite, i Bog mira bit će s vama” (Filipljanima 4:9). Moramo “hodati dostojno Gospodina, da Mu u svemu ugodimo, donoseći plod u

svakom dobrom djelu” (Kološanima 1:10).

Jedan zaključak koji se iz ovoga može izvući jest da samokontrola proizlazi iz nesebičnosti. Možemo vidjeti kako je sebičnost potaknula Sotonu, Judu, Ananiju i Safiru na počinjenje grijeha. Bili su sebični i željeli su nešto za sebe na račun drugih. To ih je navelo da prekrše Božja načela istine i pravednosti kako bi to dobili.

Samokontrola dolazi kada prestanemo posezati za onim što želimo, a nemamo, te počnemo koristiti ono što imamo u službi Bogu i na korist drugima. Isus je to objasnio u Luki 12:15, 22-23, 31-32 (NLT): “Čuvajte se! Budite na oprezu od svake vrste pohlepe. Život se ne mjeri onime koliko posjedujete... Zato vam kažem, ne brinite se tjeskobno za svakodnevni život — hoćete li imati dovoljno hrane za jelo ili dovoljno odjeće za obući. Jer život je više od hrane, i tijelo vaše više od odjeće... Tražite Božje kraljevstvo iznad svega ostaloga, i On će vam dati sve što vam je potrebno. Zato se ne boj, malo stado. Jer velika je radost vašem Ocu dati vam Kraljevstvo.”

Samokontrola Mora Biti Odlučna

Naposljetku, da bi samokontrola uspjela, mora biti odlučna. Ako mislimo da se samokontrola sastoji samo od toga da kažemo “ne” glasu tijela, tada ćemo voditi obrambenu i gubitničku borbu. Naprotiv, samokontrola se odnosi na okretanje naše ljubavi i naklonosti prema nebu. Isus nam je dao ključ za to u Mateju 6:20-21: “Nego skupljajte sebi blago na nebu, gdje ni moljac ni hrđa ne uništavaju, i gdje kradljivci ne provaljuju niti krađu; jer gdje je vaše blago, ondje će biti i vaše srce.” “Dajte svoje srce nebeskim stvarima, a ne prolaznim stvarima na zemlji... što se tiče ovoga svijeta, vi ste već mrtvi, a vaš je pravi život skriven s Kristom” (Kološanima 3:2-3, Phillips).

Ukratko, samokontrola je kritičan element kršćanskog karaktera. Neophodna je za razvoj Novog stvorenja i za čuvanje srca. Kroz samokontrolu, kršćani stavljaju svoje misli, želje, riječi i djela pod vladavinu pravednosti, težeći sve većoj sličnosti s Kristom. To je vrlina koju moramo njegovati želimo li “trčati tako” da pobijedimo u trci i postanemo dio božanske obitelji.

— Br. Ernie Kuenzli

Dopuštanje Bogu da Upravlja Našim Koracima

„Srce čovječje smišlja svoj put, ali GOSPODIN upravlja njegovim koracima” (Mudre izreke 16:9).

Ovo izdanje završava snažnom mislju da, iako mi možemo planirati svoj put, Bog je taj koji ima zadnju riječ u našim životima. Malo je redaka iz Pisma koji tako nježno, a opet tako čvrsto, hvataju ravnotežu kršćanskog života kao

Mudre izreke 16:9.

U jednom jedinom stihu, Salomon spaja dvije stvarnosti koje oblikuju naš kršćanski hod: ljudsko djelovanje i božansku suverenost. Kada piše: “Srce čovječje smišlja svoj put”, podsjeća nas da smo mi misaona bića, sposobna planirati, birati i djelovati s namjerom. Srce je prikazano kao mjesto gdje ti planovi poprimaju oblik. Ipak, Pismo također objavljuje da GOSPODIN “upravlja njegovim koracima”. Iznad, ispod i kroz sve naše napore, nevidljiva Božja ruka se kreće, mudro vodeći ishod prema Njegovoj savršenoj volji.

To znači da, iako je srce slobodno planirati smjer djelovanja, Gospodin zadržava suvereni nadzor nad ishodom za Svoj narod. To rasvjetljava još jedan važan način na koji možemo čuvati svoja srca. Kristov sljedbenik odgovoran je za dovodenje svih životnih ciljeva i nastojanja u sklad s načelima pravednosti. Ipak, čuvanje srca zahtijeva više od donošenja pravednih planova; ono zahtijeva podlaganje tih planova Božjem nadmoćnom vodstvu. Srce je

Matej, koji je zapisao mnoge Isusove riječi.

sačuvano kada planiramo uz molitvu, držimo te planove ponizno i ostajemo voljni prepustiti se kada Gospodin usmjeri naše korake drugačije od očekivanog.

Srce Planira Naš Put

Iako je čekanje na Gospodina dio našeg kršćanskog hoda (Izaija 40:31, Tužaljke 3:26), planiranje se ne obeshrabruje; zapravo, ono se pretpostavlja. Bog ne poziva Svoj narod da bude pasivan ili bez duhovnog cilja. Kao nova stvorenja, pozvani smo pažljivo promišljati o svojim životima, ponašanju, službi i upravljanju svojim vremenom, talentima i prilikama. “Pazite stoga kako razborito hodite, ne kao ludi, nego kao mudri” (Efežanima 5:15). Isus nas također potiče da “izračunamo trošak” (Luka 14:28). To nas podsjeća da bi posvećeni um trebao voditi naše postupke u svakodnevnom životu, kako u velikim tako i u malim odlukama.

Izazov je osigurati da naša srca i umovi budu obučeni i vođeni pravednim načelima našeg Stvoritelja. Ako srce treba biti sačuvano od grijeha i svjetovnog utjecaja, ne smijemo dopustiti zemaljskim ambicijama ili željama da vode naše donošenje odluka i planiranje. Čak i želje koje same po sebi nisu grešne mogu postati štetne ako počnu davati prednost stvarima svijeta na račun Novog stvorenja.

Planiranje za Kristove sljedbenike zahtijeva da hodamo razborito. Koliko smo se puta našli u situacijama u kojima shvatimo: “Nisam to trebao reći” ili “Nisam to trebao učiniti”? Stvarno je pitanje zašto je ta misao, želja ili namjera uopće bila prisutna. Pismo otkriva da naše misli, riječi i djela proizlaze iz srca. Usta su jednostavno kanal kroz koji se izražavaju želje i stanje srca (Mudre izreke 23:7, Matej 15:18). Ako otkrijemo da smo sagriješili riječju ili djelom, moramo prepoznati da je to proizašlo iz srca. Ne trebamo biti obeshrabreni ako se pokajemo i tražimo oprost pred prijestoljem milosti. Zato je tako važno dopustiti svetom Duhu i duhu ljubavi da očiste naša srca i duše, zarobljavajući svaku misao na pokornost Kristu (2. Korinćanima 10:5).

Planiranje Počinje U Srcu

Naši planovi, ambicije i želje nastaju najprije u srcu. Kod prirodnog čovjeka, oni mogu biti vođeni ponosom,

strahom ili osobnim interesom. Ali kod posvećenog vjernika, srce mora biti obučavano Božjom Riječju. Trebamo živjeti s perspektivom “svakodnevnog umiranja” Njemu (1. Korinćanima 15:31), dovodeći “u zarobljeništvo svaku misao na pokornost Kristu” (2. Korinćanima 10:5) i pitajući se kako se naše vrijeme i talenti mogu dati u službu Njegovoj stvari i za braću. “Mudrost koja je odozgo” (Jakovljeva 3:17) glavni je vodič za Novo stvorenje u svakom području života: na poslu, kod kuće, u eklesiji i u svim životnim interakcijama.

Kada planiramo svoje živote kao posvećeni vjernici, moramo to činiti s višim ciljem od osobne udobnosti ili sklonosti. Naše planiranje trebalo bi biti vođeno pitanjem: Hoće li mi ovo pomoći da postanem jedan od onih koji su “više nego pobjednici” kroz Krista (Rimljanima 8:37)? Novo stvorenje uči preispitivati odluke ne samo po tome što je dopušteno, već po tome što je duhovno korisno. Kao što nas apostol podsjeća: “Sve mi je dopušteno, ali nije sve na korist” (1. Korinćanima 6:12). Staro je stvorenje brzo u opravdavanju određenih postupaka u korist lakoće, zadovoljstva ili zemaljske prednosti, ali Duh nas poziva na viši standard – onaj koji traži rast, izdržljivost i vjernost.

Ako se iskreno preispitamo (2. Korinćanima 13:5), i ako je naša savjest u skladu s tim obučena, bit ćemo sposobniji razlučiti je li put koji odabiremo slobodan od tjelesnog utjecaja, ili je to odluka opravdana u ime tijela.

Ipak, planiranje donosi i iskušenje. Zašto planiramo? Prirodno, jer planiranje donosi osjećaj utjehe i sigurnosti. Kao ljudska bića, bojimo se nepoznatog, a donošenje planova pomaže u uspostavljanju smjera i očekivanja. Pismo prepoznaje vrijednost promišljenog planiranja: “Zamisli marljivoga sigurno donose obilje” (Mudre izreke 21:5). Planiranje nam omogućuje da mudro upravljamo svojim vremenom i odgovornostima te da hodamo s namjerom, a ne besciljno.

Ali kada naš mir ovisi o tome da se naši planovi odvijaju točno onako kako smo očekivali, lako se javljaju obeshrabrenje i stres. Novo stvorenje je stoga pozvano planirati s mudrošću, dok istovremeno ostaje potpuno predano Božjoj nadmoćnoj volji. “Preпусти svoja djela GOSPODINU, i tvoje će se namjere ispuniti” (Mudre izreke 16:3). Kada se planovi promijene, vjera se ne buni protiv Božjeg upravljanja. Umjesto toga, ona se podlaže, vjerujući da Gospodin može iskoristiti čak i preusmjerene korake kako bi nam pomogao da rastemo u Kristovo obličje (Rimljanima 8:28-29). U tom duhu, svaki preusmjereni korak postaje sredstvo preobrazbe, učeći nas da vjerujemo Gospodinu koji s ljubavlju usmjerava naš put.

Čuvanje srca znači držanje naših planova otvorenih

Promišljena molitva dio je kršćanskog života.

ruku. Kršćanin planira uz molitvu, a ne drsko. Svaka se namjera iznosi pred Gospodina uz tiho priznanje: “Ako Gospodin htjedne, živjet ćemo i učiniti ovo ili ono” (Jakovljeva 4:15). Kada su naša srca predana, naši planovi postaju instrumenti koje Bog može upotrijebiti — ili nježno ostaviti po strani — za višu svrhu.

Gospodin Upravlja Našim Koracima

Iako su odluke i putevi kojima idemo u životu dijelom oblikovani time koliko se duboko naša srca suobličuju Božjoj volji i koliko su čvrsto Njegova načela ukorijenjena u nama, druga polovica Mudrih izreka 16:9 podsjeća nas da mi u konačnici nemamo kontrolu. Neki bi se mogli ljutiti na takav percipirani gubitak autonomije. Za one koji žele razviti karakter sličniji Kristovom, to nije gubitak slobode, već izvor duboke i trajne utjehe.

Razmotrite psalmistove riječi: “Od GOSPODINA su utvrđeni koraci čovjekovi, i On uživa u njegovom putu. Kad padne, neće biti strmoglavljen, jer GOSPODIN podupire njegovu ruku” (Psalam 37:23-24, NASB). Ovo Pismo kršćaninovom umu dodatno utiskuje prirodu Božje ruke vodilje koja je puna ljubavi.

To ne znači da će Gospodin spriječiti svaku pogrešnu odluku ili nas sačuvati od svake poteškoće, kušnje ili kazne. Ipak, obećao je voditi Svoj narod. “Bilo da skreneš nadesno ili nalijevo, tvoje će uši čuti glas iza tebe koji govori: ‘Ovo je put, idite njime’” (Izaija 30:21, NIV).

Bileam se usprotivio Božjoj volji.

Sve dok slušamo Njegove upute, naš će se hod nastaviti prema pobožnosti. To nas podsjeća da moramo ostati pažljivi na Gospodinovo vodstvo, čak i kada to vodstvo dolazi kroz ispravak. Davidov život nudi ozbiljne primjere za to. U više od jedne prilike, kada je njegova vlastita volja bila pomiješana s Božjom, snosio je posljedice. Ipak, kada se suočio s grijehom, bio je voljan prihvatiti ukor, tražiti oprost i počivati u blaženstvu bivanja oproštenim (Psalam 32:1).

Apostol Pavao nas također ohrabruje: “Vjerman je Bog; on neće dopustiti da budete kušani preko onoga što možete izdržati. Nego će s kušnjom providjeti i izlaz da je možete podnijeti” (1. Korinćanima 10:13, NIV). To nas uvjerava da, ako se oslonimo na Gospodina, nećemo biti ostavljeni da se sami snalazimo. Njegova nadmoćna providnost aktivna je čak i u iskušenju, kušnji i slabosti.

Ova ovisnost održava srce mekim. Kad planovi uspiju, zahvaljujemo. Kad se planovi promijene, ne očajavamo. Kad se vrata zatvore, vjerujemo da Gospodin preusmjerava naše korake iz razloga koji služe našem najvišem duhovnom dobru. Na ovaj način, mudrost Izreka 16:9 čuva srce i od ponosa i od obeshrabrenja.

Primjeri Podlaganja Božjoj Volji

Biblija je puna primjera vjernih slugu koji su mudro planirali dok su se u potpunosti podlagali Božjoj volji. Abraham je poslušao Božji poziv ne znajući odredište, vjerujući da će Gospodin usmjeravati svaki njegov korak:

“Vjerom Abraham posluša ... i pođe, ne znajući kamo ide” (Hebrejima 11:8). Nehemija je kombinirao pažljivo planiranje s usrdnom molitvom, priznajući da uspjeh ovisi o Božjoj naklonosti (Nehemija 2:4-8). Slično tome, Josip i Marija su predali osobna očekivanja u poniznoj poslušnosti, dopuštajući da se Božja otkupiteljska svrha odvije kroz njih: “Neka mi bude po tvojoj riječi” (Luka 1:38); “Tada Josip, probudivši se oda sna, učini kako mu je naredio anđeo Gospodnji” (Matej 1:24). Njihovi životi pokazuju da kada su planovi oblikovani vjerom i podložnošću, Bog usmjerava ishod i blagoslivlja djelo.

Nasuprot tome, Pismo je također puno upozorenja protiv dopuštanja samovolje da planira naš put. Kada samovolja upravlja srcem, vjerojatno će uslijediti kompromis, a duhovna dobrobit dolazi u opasnost. Lot je birao po gledanju, a ne po vjeri, nastanivši se blizu Sodome i na kraju izgubivši svoj dom (Postanak 13:10-13, 19:15-26). Ananija i Safira tražili su privid pobožnosti dok su uskraćivali svoja srca Bogu, što je rezultiralo strogom osudom (Djela apostolska 5:1-11). Bileam, iako svjestan Božje volje, dopustio je da osobni dobitak utječe na njegove postupke i postao je kamen spoticanja drugima (Brojevi 22-24, 31:16, 2. Petrova 2:15, Otkrivenje 2:14). Ovi nas primjeri podsjećaju da Bog blagoslivlja predanu poslušnost, a ne djelomičnu podložnost. Kada prevlada samovolja, čak i naizgled razumni izbori mogu dovesti do duhovnog gubitka. Što se potpunije podlažemo Njegovoj volji, to je srce sigurnije sačuvano.

Zaključak

Kako se sve više suobličujemo slici Božjeg Sina, naši planovi, ambicije i želje moraju se sve više podvrgavati Njegovoj volji. Ovo je jedna od posljednjih pouka u čuvanju srca: srce se ne čuva samo pravljenjem pravednih planova, već podlaganjem tih planova Gospodinovom vodstvu.

Bog ne gazi našu volju, niti podržava puteve koji se sukobljavaju s Njegovom svrhom. Ipak, u Svojoj mudrosti, On ostaje uvijek prisutan i vjerman, koristeći čak i naše preusmjerene korake da nas nauči zrelosti, razboritosti i ovisnosti o Njemu.

Kada se naši planovi predaju Gospodinu, uspjeh se ne mjeri trenutnom udobnošću ili osobnom sklonošću, već time jesmo li privučeni bliže sličnosti s Kristom. Tako sačuvano srce uči planirati uz molitvu, ponizno se podlagati i u potpunosti vjerovati. Na ovaj način, planiranje ne postaje vježba samovolje, već prilika da promišljeno hodamo, mudro biramo i postojano rastemo prema duhovnoj zrelosti koju Bog želi za nas.

— Br. John Bivol